Otomobil fenerlerinin maskelenme tarzı alâkadarlara bildirildi

AKŞAM

Işıkları söndürme tedbirleri normal surette tatbik ediliyor

Sene 23 — No. 7938 — Fiati her yerde 5 kuruş | PAZARTESİ 25 Teşrinisani 1940 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Birbirini takibeden tekziplerde havayı sakinleştirmek gayreti seziliyor

Geçen yirmi dört saatte, içinde bulunduğumuz hâdiseler bakımından dikkate değer bazı tekzipler neşredildi. Bunların, ardı ara, ayni güne raslamasını tesadüfe hamletmek güçtür.

Bunlar arasında ehemmiyeti bizim için en fazla olan, Almanya büyük Elçisi von Papen cenaplarının tekzibidir.

Hatırlardadır ki dört gün evvel Berlinden gelen bir telgraf, yarı resmi alman mehafilinin Türkiye hakkında bazı görüşlerini hulâsa ediyordu. Bu yarı resmi mehafil, bu izahatı, von Papen'in Berlinde ecnebî gazetecilere söylediği ve pek sarih olmayan fikirleri tasrih etmek için vermiş görünüyordu. Bu telgrafı bu sütunlarda tahlil etmiş, hem acayip, hem müphem bulmuştuk. Sanmıştık ki bu telgrafın gayesi, Alman Elçisi Ankaraya dönerken, daha önceden efkârı yoklamak, havayı hazırlamaktı. Fakat şimdi görüyoruz ki von Papen bu beyanatta bulunmadığını, bunu Türkiyede hayretle öğrendiğini söylüyor ve «bu mefruz beyanata bağlanan bütün tertiplerin tamamen esassız» olduğunu «ehemmiyetle» kaydediyor.

Mahut telgraftaki beyanatın ve tertiplerin esassız olduğunu bizzat muhterem sefirin ağzından öğrenmiş olmakla duyduğumuz memnuniyeti izhar ederken, bu meseledeki garabetin bizde uyandırdığı hayreti de gizlemiyeceğiz. Mahut telgraf, Berlinden gelmiştir. Baş tarafında, yarı resmî mehafilin firki olduğu açıkça yazılı idi. Şu halde, Türkiyede sert aksülâmeller uyandıran bu gibi esassız ve mânasız haberleri telgrafla bildirerek Almanya ile Türkiyenin arasını açmak isteyen bazı kötü niyetli Berlin mehafili var demektir. Yahut, gene Berlinde, yarı resmî mehafile atfen acayip ve tehlikeli vesikalar neşretmek suretile Ankaraya, işi başına dönmek üzere bulunan sefirin vazifesini güçleştirmeye çalışanlar eksik değildir. Bizzat büyük Elçi cenapları bu muammayı halletmek için bizden daha iyi mevkidedirler. Her halde, tekzibe mevzu olan mahut yarı resmî tebliğin mahiyeti ne olursa olsun, bizzat bu tekzibe lüzum görülmüş olması da, dikkatle tedkike değer bir hâdise teşkil etmektedir.

Bu tekzibe, aynı günde Sofyadan gelen iki tekziple bir haberi ilâve etmek lâzımdır. Bulgaristan, Yunan hükûmetine bir nota vermek niyetinde olduğunu, Türkiye ve Yunanistan hudutlarına «Bulgar» tahşidatın bulunduğunu iddia ediyor, silâh altına alınmış olan bazı sınıfların da terhis edildiğini bildiriyor.

Tekzibe sebebiyet veren iki haberin hangi ecnebî gazete ve ajanslar tarafından neşredildiğini bilmemekle beraber, Bulgar hükûmetinin gerek Türkiye, gerek Yunanistan aleyhine bir hareket bulunmak niyetinde olmadığını ilân etmek için herhangi bir fırsattan istifade etmiş olması, takdire değer bir basiret alâmetidir. Bilhassa, bulgar matbuatının, türlü hayaller peşinde yemi azıya aldıkları bir zamanda bu tekziplerin daha büyük ehemmiyeti vardır. Bulgar kra-

Necmeddin Sadak

(Devamı 4 üncü sahifede)

Yunan ordusunun Arnavutlukta işgal ettiği mıntakayı (çizgili yerler) gösterir harita

Örfî idare komutanı Istanbula geldi

Alınacak tedbirleri bir beyanname ile bugün yarın halka bildirmesi bekleniyor

Örfî idare komutanlığına tayin edilen korgeneral Ali Rıza Artuokal bu sabahki ekspresle İstanbula gelmiş, Haydarpaşa istasyonunda valî ve belediye reisi doktor B. Lûtfî Kırdar, İstanbul komutanı, mıntaka kumandanı, merkez komutanı, jandarma komutanı, polis müdürü, parti erkânı tarafından karşılanmıştır. Korgeneral Ali Rıza Artuokal valî ve diğer zevat ile beraber vapurla İstanbula geçmiş ve vilâyete gelmiştir.

Örfî idare komutanı, vazifesine başladığı cihetle, kanunun kendisine bahşettiği salâhiyetlere müstenideri alacağı tedbirleri, bugün veya yarın neşredeceği beyanname ile bildirmisel beklenmektedir.

Korgeneral Ali Rıza Artuokal ordumuzun kıymetli komutanlarındandır. Memlekete şimdiye kadar büyük hizmetler ifa etmiştir. Yeni vazifesinde de kendisine muvaffakıyetler temenni ederiz.

Korgeneral Ali Riza Artuokal

Yunan ileri yürüyüşü devam ediyor

Ele geçen ganaim gittikçe artıyor

Atina 24 (A.A.) — Yunan başkumandanlığının dün akşam neşredilen 28 numaralı tebliği:

Yunan kıtalarının ileri hareketi, bütün cephe üzerinde devam etmektedir.

Yunanlıların eline geçen terkedilmiş ganaim mikdarı, gittikçe fazlalaşmaktadır.

Fena hava dolayısile, hava faaliyeti olmamıştır.

Dahilde düşman hava kuvvetleri, bazı şehirleri bombardıman etmiştir. Hasar ve telefat olmamıştır.

Cuma günü akşama doğru, İtalyan torpido muhripleri, Sisam'a neticesiz bir hücum yapmışlardır.

Atina 24 (A.A.) — İngiliz bombardıman tayyareleri Yunanistandaki üslerden hareket ederek, Arnavutluktaki İtalyan üssü Ergeriyi bombardıman etmişlerdir. Askeri temerküzler ve tayyare meydanları bombardıman edilmiştir. Havanın fena olması yapılan hasaratın teferrüatile tesbitine mâni olmuştur. İtalya üzerinde müteaddit keşif uçuşları yapılmıştır.

Libya üzerine de muhtelif akınlar yapılmıştır.

Mısırdan Yunanistana tank topları gönderildi

Kahire 24 (A.A.) — Reuter ajansının Kahiredeki muhabirine göre, tank dafi topları ve mühimmat sandıkları taşıyan İngiliz tayyareleri Mısırdan Yunanistana hareket etmişlerdir.

Londra 24 (A.A.) — Yunanistanda bulunan İmparatorluk kuvvetlerinin Avustralyalı, Yeni Zelândalı ve İngilizlerden müteşekkil olduğu dün Londrada öğrenilmiştir.

Kral Jorj'un orduya yevmî emri

Milletin şerefini, hürriyetini kurtardınız

Atina 24 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Elenler Kralı Majeste ikinci George, radyo ile, kara, deniz ve hava ordularına aşağıdaki emri yevmiyi okumuştur:

Vatanın davetini işidince, müteacvizi pürkürtmek için silâha sarıldığınız zaman, milletin ve bizzat benim sizlerden beklediklerimizi tamamen yapacağınıza derin surette kani idim. Bu kadar kısa bir zamanda bu itimadı parlak bir surette haklı çıkarmış ve bütü dnünya milletlerine bugünkü Elenlerin ecdadına lâyik olduğunu göstermiş bulunduğunuzu görmekle bahtiyarım.

Elen subayları, erbaşları, erleri, denizcileri ve havacıları, millet, tecezzi kabul etmez bir hisle sizlere minnettardır. Sizler, milletin şerefini ve hürriyetini kurtardınız. Tarihimizin altın kıtabına, parlak yeni bir sahife daha ilâve ettiniz. Böyle insanların şefi olmakla iftihar duyuyorum.

B. Churchill Yunan Başvekilini tebrik etti

Londra 24 (A.A.) — Başvekil B. Churchill General Metaksasa aşağıdaki tebrik telgrafını göndermiştir:

Arnavutluk cephesindeki bütün zaferler ve bilhassa en mühim zaferi teşkil eden Göricenin zaptı münasebetile bütün kalpten gelen tebriklerimi arzederim.

Adetce ve techizatça bu derece fazla olan düşmana karşı Yunan cesaretinin bu güzel eseri hepimiz için bir ilham membaı olacaktır. Eski ve klâsik Yunan zaferlerini andıran bu büyük muvaffakiyeti «Yaşasın Yunanistan» sözlerile tesid ederim.

Edirnenin kurtuluşu

Edirne bugün kurtuluş bayramını coşkun tezahüratla kutlamaktadır. Edirne, Türk vatanının incisidir. Ona göz dikmeğe kalkışacak olanlar, karşılarında 18 milyon Türkün göğüslerini ve kahraman ordumuzun süngülerini bulacaklardır.

Kahraman Edirne, şimdiye kadar birçok defalar istilâ acıları çekmiş, fakat daima istilâ boyunduruğunu boynundan atarak Türk camiası içinde şerefli ve mütena mevkiini daima muhafaza etmiştir.

Bütün Türk milleti Edirnede bugün bu şerefli yıldönümü münasebetile yapılan şenliklere aynı sevinç ve heyecanla iştirak ediyor.

Yugoslavyada Bulgarlara karşı infial

"Yugoslav Makedonyası Dobruca değildir,,

Belgrad 24 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor: Bütün Yugoslav gazeteleri, Bulgar mebusan meclisinde hükûmet ekseriyetine mensup bazı mebusların, ezcümle mebus Dumanof'un Yugoslav Makedonyası üzerinde iddialar ileri süren son nutuklarını büyük bir infial ile bahis mevzuu etmektedir.

Hükûmetin naşiri efkârı Vreme ezcümle şöyle demektedir:

Dumanof'lar şunu bilmelidirler ki sulhperver ve müttehid Yugoslav milleti, tahrikçilerin nazarı dikkate almaları icap eyliyen sağlam yumruklara maliktir.

Politika gazetesi, uzun bir başmakalesinde diyor ki:

Yugoslav arazisinin bir kısmı üzerindeki iddialar hakkında Sofyada halen söylenmekte olan bütün sözler, zimamdar Bulgar mahfillerinde bu hususta yaptıkları vaid ve teahhütlere katiyen tekabül etmemektedir. Bulgar Sobranyasında vukua gelen tezahürler, Bulgar hattı hareketinde bir değişme olduğunu ve bu değişmenin artık sükût ile geçiştirilmeyecek nisbetleri bulduğunu göstermektedir.

Bu beklenmiyen ve sebebsiz değişme, tamir götürmez bir hareketle mazinin acı tarihinin yeniden tekerrür etmiyeceğine inanmaya daima hazır bulunan Yugoslav efkârı umumiyesinde endişe uyandırmıştır. Yugoslav milleti, Yugoslavya ve Bulgaristan arasındaki ebedî dostluğun, gayrimesullerin Bulgar milletine ve Balkanlara da sulhe daima felâketler getirmiş olan muhtelif sergüzeştçi plânlarının hudbin menfaatleri ile bozulmamasını samimî surette arzu etmektedir.

Hırvat köylü partisinin naşiri efkârı olan Hırvatski Dnenik gazetesi diyor ki:

Yugoslav efkârı umumiyesi ve Yugoslavya Bulgaristan arasındaki dostluk paktı ile teyid edilmiş iyi münasebetlerin ihlâl olunmaksızın kalmasını samimî surette arzu etmektedir. Yugoslav dostluğu, bütün komşularımız için ve bilhassa ırk kardeşlerimiz Bulgarlar için büyük bir kıymeti haizdir.

Üsküpte çıkan, «Cenub sesi» gazetesi diyor ki:

Bulgarlar şunu bilmelidirler ki Makedonya, Dobruca değildir. Bazı Sofya tahrikçilerine şu cihetî ihtar ederiz ki Vardar vadisi Belgrada ebediyen bağlıdır ve bu mıtaka, muazzam fedakârlıklar ve fevkalbeşer gayretler pahasına Yugoslavyanın parçalanamaz bütünlüğüne dahil olmuştur. Sobranyada söylenen tahrikçi sözler, iki memleket arasındaki daimî dostluk paktının ihlâlini hazırlamaktadır. O pakt ki iki kardeş milletimiz arasında bu derece güzel bir anlaşma havası yaratmıştır.

Dikkatler

Âyinesi iştir kişinin

— Ben vatanımı severim!

— Bravo!... Fakat vatan muhabbeti, her devirde, zemin ve zamana göre başka türlü tecelli ediyor. Şimdi de askerlere kışlık hediye vermeği icap ettiriyor. Sen bu hususta ne yaptın, hemşerim?... Evet, sen vatanını seversin. Lâkin «Âyinesi iştir kişinin, lâfa bakılmaz!»

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Italyanlardan iki şehir daha alındı

Yunanlılar Elbasana doğru ilerliyorlar

İtalyanlardan 1500 esir alındı, birçok top ve malzeme ele geçirildi

Atina 25 (A.A.) — Yunan resmî tebliği: Bütün cephe boyunca, kuvvetlerimiz ilerlemeğe devam etmiştir. Moskopolis şehri işgal edilmiştir. Görice mıntakasında, 1,500 esir büyük miktarda top, havan topları ve diğer malzeme elimize geçmiştir.

Tayyarelerimiz ricat etmeket olan üç İtalyan kolunu muvaffakıyetle bombardıman etmişlerdir. İsmi tebliğde geçen Moskopolis şehri Göricenin 15 kilometre kadar şimaligarbisinde bulunmaktadır.

Atina 25 (A.A.) — Yunan ileri cüzütamları dün öğleden sonra Ohri gölünün kenarında ve Göricenin 30 kilometre kadar şimalinde bulunan Pogradetz şehrine girmişler. Yunalılar Elbasana doğru ilerlemektedirler.

General Metaksasın nutku ve Almanlar

Berlin 25 A.A.) — Alman Hariciye Nezaretinin naşiri efkârı olan «Deutsche Diplomatiche Und Politische Correspondenz» gazetesi, general Metaksasın son nutkunu tahlil ederek ezcümle şunları yazmıştır:

Yunanistanın diğer küçük Balkan devletleri için mücadele etiğine dair Metaksasın iddiası son derece cüretkâr ve tehlikeli bir iddiadır.

Fransada düşman üsleri bombalandı

Üslerde birçok infilâklar müşahede edildi

Londra 25 (A.A.) — Hava nezareti istihbarat servisinin verdiği malûmata göre, sahil müdafaasına mensup tayyare grupları, bahriyenin tayyare kuvvetlerile işbirliği halinde, cumartesi gecesi güneş batmadan evvel, şimali Fransada ve şimaligarbî Fransasında düşmanın bir deniz faaliyetinin müşahede edildiği deniz üslerine hücumlar yapmışlardır.

Bu hücumlar, şiddetli yağmur altında yapılmış ve hedef mıntakaları ancak dikkatli araştırmalardan sonra tesbit olunarak bombardıman edilmiştir.

Bu hedefler arasında, Lorient torpido istasyonları, Brest elektrik santralı ve havuzu, Boulogne liman tesisatı ve demir yolları bulunmuştur. Bu hedeflerde bombardıman neticesinde birçok infilâklar vukua gelmiştir.

Ingiliz hava başkumandanı Yunan cephesinde

Yunan kralı, İngiliz mareşalini huzuruna kabul etti

Atina 25 (A.A.) — Orta şarktaki İngiliz hava kuvvetlerinin başkumandanı hava mareşalı sir Arthur Longmore hali hazırda Yunanistanda bulunmaktadır.

Mareşal Yunan cehesinin ilk hatlarına kadar giderek tayyare bölüklerini teftiş etmiştir. Sir Arthur Longmore İngiliz hava kuvvetlerinin Yunanistanda üslerine vasıl olur olmaz derhal harekete geçip kısa bir zamanda muvaffakıyetler elde etmiş olduğunu söylemiştir.

Sir A. Longmore kral George tarafından kabul edilmiştir. Bundan başka Başvekil general Metaksas, Yunan kuvvetlerinin başkumadanı general Papagos ve Yunaistandaki İngiliz hava kuvvetlerinin kumandanı ile de görüşmüştür. Bu görüşmeler esnasında harekâtın umumî cereyanı gözden geçirilmiştir.

Pariste Ingiltere lehinde nümayişler

Bir Amerikalı muhabirin verdiği tafsilât

Londra 25 (A.A.) — Hür Fransız ajansının bildirdiğine göre, cenubî Afrika gazetelerinden bir çoğunun Fransadaki muhabiri bulunan bayan Koucher, yaptığı bir röportajda, Pariste cereyan eden İngiliz lehtarı nümayişleri naklettmektedir.

Almanlar tarafından İngiliz tayyarelerinin «Barbarca usulleri» diye tavsif edilerek, «Champs Elysees» de bir sinemad Berlinin İngiliz hava kuvvetleri tarafından bombardımanı filmi gösterilmiştir. Halk her bombanın infilâkını hararetle alkışlamıştır.

Aynı sinemada, «Tipperary» şarkısını söyliyerek yürüyen İngiliz askerlerini gösteren diğer film irae edilmiştir. Seyirciler ayağa kalkarak aynı havayı tekrar etmiş ve ıslıkla tempo tutmuştur. Bu hava geçen umumî harpte İngiliz ordularının ananevî şarkısı olmuştu.

Papanın nutku

Harp kurbanları için yapılan âyinde bir nutuk söyledi

Vatikan 25 (A.A.) — Dün Saint Pierre kilisesinde bütün harp kurbanları için bir merasim yapılmıştır.

Papa, bu münasebetle bir nutuk söyleyerek muhasamatın ta bidayetindenberi, harpten ıztırap çekenlerin hepsinin yardımına koşmak için yaptığı gayretleri hatırlatmış ve sözlerini, insanlar arasına uhuvvet, adalet ve şefkat içinde bir sulh gelmesi, hakkın yeniden tesis olunması ve nizamlı ve devamlı bir sulhün insanlık ailesinin bütün milletlerini biribirine yaklaştırması duası ile bitirmiştir.

Ghandi tevkif edildi

Luckno 25 (A.A.) — Müttehit eyaletler kongresi eski reisi B.Ghandi, Hindistanın müdafaası, hakkındaki kanuna istinaden tevkif edilmiştir.

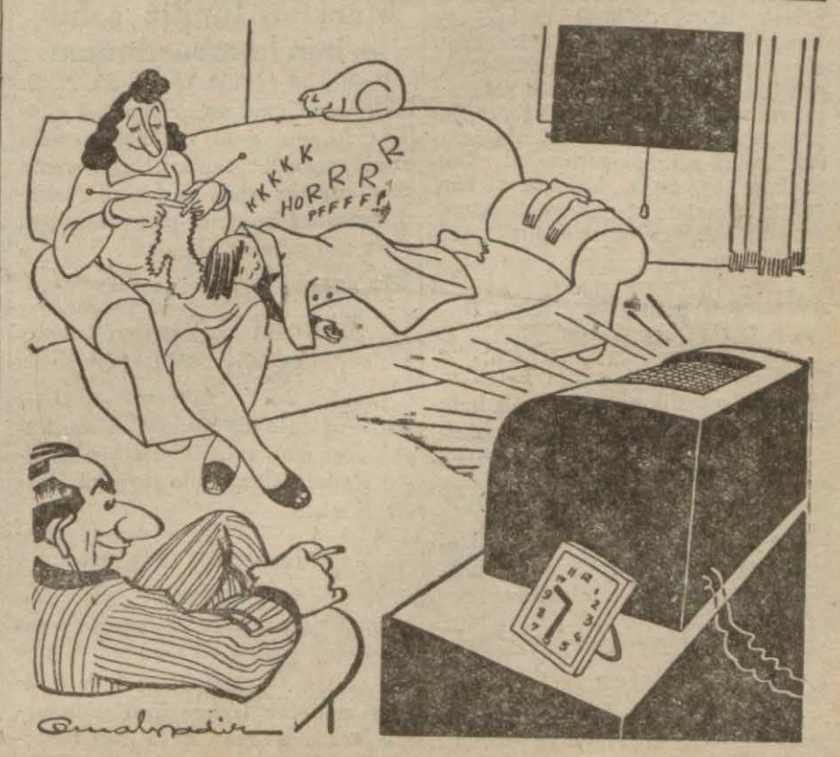

Radyo — Aziz dinleyiciler, şimdi sayın bay profesör çocuklarla bir musahabe yapacak!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Almanya İtalyaya yardım edecek mi?

İngiliz gazetelerinin Balkan meselelerine dair mütalâaları

Londra 24 (A.A.) — Observer gazetesi, Almanyanın Yunanistanda İtalyanın imdadına gidip gitmiyeceği sualini sorarak diyor ki:

İtalyan hatları o kadar vahim bir surette bozulmuştur ki, ilkbahardan evvel yeniden sağlam bir teşkilât yapmak bahis mevzuu olamaz. Bununla beraber B. Hitlerin artık çoktan kendisine hem ayar adetmediği B. Mussolininin imdadına gitmiyeceğini kabul edemeyiz.

Şimdiki genç İtalya, uzun ve karanlık bir harbi sevk ve idare etmek için lâzım gelen kahramanlığı göstermeğe sürüklenmiştir Makul İtalyanların çoğu bu harpten son derece nefret etmekte ve nazi galibiyetinin İtalyanın tam bir tabiiyet altına girmesi mânasını ifade edeceğini bilmektedirler.

«Mukaddes Cermen imparatorluğunun» dirilmesi tahakkuk ederse İtalyanın kontrolu altında yeni bir Roma imparatorluğu kurmak rüyası bir mukaddidlik veya gülünç bir oyundan ibaret kalır

Makale muharriri B. Garvin, faşist diktatörün askeri mülâhazalarında aldandığını yazmakta ve şöyle devam etmektedir: Şarki Akdenizden İngiliz donanmasının koğulması için İtalyan hava kuvvetlerinin başlıca rolü oynayacaklarını zannetmek hata idi.

Yugoslavyanın taksimi

Almanyanın evvelâ Yugoslavyayı istilâ etmek niyetinde olduğu hakkındaki fikrinden bahseden muharrir, Almanyanın Bulgaristan yolu ile Selânığe gitmeye teşebbüs edeceği fikrini ileri sürmektedir.

Şayet manevra muvaffak olursa tamamile ihata edilecek olan Yugoslavya bu suretle taksim edilmek için olmuş bir hale gelecek ve Yugoslavya bir Alman vilâyeti halini alacak ve bugün Romanyada tatbik edilen müstemleke idaresi altına alınacaktır.

B. Garvin makalesine şöyle devam etmektedir: Fakat Türkiyenin bu düşüncelerin tahakkukuna şiddetle karşı koyacağını, Yugoslavların da mücadele etmeden vatanlarının mukaderatını mühürletmiyeceklerini ve Yunan mukavemetinin, Almanların ve faşistlerin Balkanlar hakkındaki plânlarını tamamile bozacağı fikrinin yayılmakta olduğunu zannediyoruz.

Yunanistana İngiliz yardımı

Sunday Chronicle manşetinde diyor ki: Silâhlarımız Yunanistana doğru akmaktadır. Gazete sözlerine şöyle devam ediyor:

İngiltere Yunanistana havadan ve denizden mütemadiyen top, mühimmat ve tayyare göndermektedir. Göriceye ilk giren toplar İngiliz toplarıdır. Kıtaat ileri hareketi yaparken Görice üzerinde uçan tayyareler de müşterek İngiliz - Yunan tayyareleri idi.

İtalyan topraklarına karşı kesif hava hücumları yapılmasını istiyen bir çok gazeteler arasında bulunan Sunday Express, İtalyanın ancak tahripkâr darbeler altında sulh yapmaya mecbur olacağı fikrini izhar etmektedir. Hiç bir zaman İtalyayı İngilterenin müttefiki yapmak mümkün olamayacağı aşikârdır. Müttefikler, faşist rejimini silâh kuvvetile dağıttıktan sonradır ki İtalyanlar Mussoliniyi terkedeceklerdir.

İtalyanlar parlak bir sulh ümid ediyorlardı

Sunday Dispatch gazetesi, İtalyaya kendisini bertaraf edecek bir darbe indirmeliyiz başlığı altında yazdığı başmakalede diyor ki:

Adalarının hava harbine maruz kalacağını hesaba katan İtalyanlar hilâfına olarak İtalyanlar fevkalâde ve parlak bir sulh istihsal edeceklerini tahayyül ederek harbe girdiler. İngiliz silâhlarının kudreti şimdiden bu plânları bozmuş ve yollarını şaşırtmıştır. Şimdi bundan sonra yapılacak hareket bu bozulan plânların üstünü altına getirmektir. İtalyanlara öğretmek lâzımdır ki harp yalnız sokakları bayrakla donatmak deyildir. Onlara üstün olduğumuzu gösterelim.

İki sene sınıfta kalan talebe tecil edilmiyecek

Üstüste iki sene sınıfta kalan talebeden askerlik çağına girmiş bulunanlar, üçüncü sene başka bir mektepte tahsillerine devam etmek istedikleri takdirde, askerlik tecilleri yapılmıyacaktır.

Bu gibi talebenin davet vaki olduğu zaman mektepte bulunmaları bir mazeret teşkil etmiyecektir.

Uruguay ve Arjantinde üsler

Montevideo 24 (A.A.) — Uruguay ve Arjantin Hariciye nazırları, üsler vücuda getirmesi meselesi üzerinde fikir teatisinde bulunmuşlardır.

İngiltere Amerikadan neler istiyor?

İngilterenin Vaşington büyük elçisi Nevyorkta gazetecilerle görüştü

Nevyork 24 (A.A.) — Reuter muhabiri bildiriyor: Dün Clipper tayyaresi ile buraya dönen İngiltere büyük elçisi lord Lothian, gazetecilere yaptığı beyanatta, önümüzdeki senenin güç olacağını, ve İngilterenin, mühimmat ve gemi de dahil, her nevi harp malzemesine ihtiyacı bulunduğunu bildirmiştir.

Lord Lothian, muhtelif suallere cevap vererek İngilterenin emrinde bulunan altının ve kıymetlerin bilkuvve bitmiş olduğunu ve bu unsurun 1941 senesi hesaplarında mündemiç bulunduğunu söylemiş ve maliye meselesinin «mustaceliyet» kesbeylediğini ilâve etmiştir.

Lord Lothian sözlerine şöyle devam etmiştir: «İngiltere, Amerikan silâh istihsalinin İngiltere ile Amerika Birleşik devletleri arasında paylaşılacağı hakkında B. Rooseveltin yaptığı beyanatı, şükranla ve tasvip hislerile karşılamıştır.. 1940 senesinin ilk yarısı, «Hitlerin yılı» olarak telâkki edilmiştir. Fakat İngilizler, bunu tamamile durdumuşlardır ve bu her hangi bir neticeye varamamıştır. Maamafih bu harbin bitmiş olduğu demek değildir. Önümüzdeki sene çetin ve zor olacaktır. Amerika Birleşik devletlerinden ne kadar çabuk malzeme alırsak, bu o kadar daha iyi olacaktır.»

Lord Lothian, gazetecilerle yaptığı görüşmede İngilterenin Amerika Birleşik devletlerinin malî yardımını talep edeceğini katiyen bahis mevzuu eylememiş ve Amerika Birleşik devletlerinin muavenetine askerlerin de dahil olmasına İngilterenin katiyen ihtiyacı bulunmadığını sarih surette ifade etmiştir.

Büyük elçi, Yunanlıların kazandıkları muvaffakıyetlerin İngilterede büyük heyecan doğurmuş olduğunu da bildirmiş ve ayrıca demiştir ki: «İngiltere, Almanyanın bütün gayretlerini İngiltereye malzeme gelmesinin önüne geçmek üzerine teksif edeceği fikrindedir. Binaenaleyh İngilterenin gemi ihtiyacı günün en esaslı davalarından birisini teşkil etmektedir.»

İngiltereye hava hücumları

Büyük mikyasta bir faaliyet olmadı

Londra 24 (A.A.) — Hava ve Dahilî emniyet nezaretlerinin tebliği: Düşmanın bugün İngiltere üzerindeki faaliyeti, küçük mikyasta olmuştur. Sabahleyin bir çok avcı ve bombardıman tayyareleri grupları, cenubu şarkî sahilini aşmışlar ve Londraya müteveccihen uçmuşlardır. Bu gruplar, avcı tayyarelerimiz tarafından süratle karşılanmış ve dağıtılmıştır. Şimdiye kadar alınan raporlara göre, Kent kontluğunda bazı noktalara pek az miktarda bomba atılmıştır.

Öğleye doğru Manş üzerinde avcı tayyarelerimiz, bir düşman bombardıman tayyaresini düşürmüşlerdir.

Manştan İngiliz sahillerinin bombardımanı

Berlin 24 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Cuma ve cumartesi günleri, Alman ordu ve bahriyesinin uzun menzilli topları, İngilterenin cenubu şarki sahilinde bir çok askerî hedefleri bombardıman etmiştir. Ateş çok müessir olmuştur.

İngilterenin eski Paris elçisi Lizbona tayin edildi

Londra 24 (A.A.) — Kral sir Walford Selb'nin yerine Lizbon büyük elçiliğine sabık Paris büyük elçisi Ronald Cambellin tayinini tasvib etmiştir.

İsviçreden geçen tayyareler

Bern 24 (A.A.)—Yabancı tayyareler, dün gece Cenevre gölü ve Valais civarında, cenubî garbiye doğru seyrederek İsviçre üzerinden uçmuşlardır. İsviçre hava defi bataryaları harekete geçmişlerdir. Bilâhare tayyareler, Jura üzerinden geçerek dönmüşlerdir.

Marsilya dün bombardıman edildi

Vichy hükûmeti İngilterey protesto etti, tazminat ve tarziye istiyor

Vichy 24 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Dün gece Marsilyada hava tehlikesine karşı verilen alârmı, müteaddit İngiliz tayyaresi tarafından yapılan bombardıman takip etmiştir.

İngiliz tayyareleri şehir ve civarının üzerinde uçmuşlardır. Yirmi kadar yangın bombası olmak üzere bir çok bomba atılmıştır. Şimdiye kadar alınan haberlere göre, dört kadın ölmüş ve beş kişi yaralanmıştır.

Patlamamış bombaların tedkiki ve İtalyan aleyhtarı beyanamelerin bulunması, tayyarelerin milliyeti üzerinde hiç bir şüphe bırakmamaktadır.

Fransız hükûmeti, İngiliz hava kuvvetlerinin bu derece tavsif edilmez usullerine karşı enerjik protestoda bulunmuş ve İngiliz hükûmetinden tarziye ve tazminat istemiştir.

Cenevre 24 (A.A.) — D. N. B.: Marsilyanın bombardımanı hakkında Vichy'den alınan tafsilâta göre, tayyareler şehir üzerinde 35 dakika alçaktan uçmuşlardır. Gece berrak ve sema yıldızlı idi. Bir bomba, bir eve düşmüş ve dört kişinin ölümüne ve bir çok kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Henüz teyid edilmiyen bir habere göre, şehrin su tesisatı merkezine isabet vaki olmuştur. Sanıldığına göre, tayyareler ya Akdenizde bulunan bir İngiliz tayyare gemisinden veyahud da Rhone vadisi yolu ile İngiltereden gelmiştir. Bu ikinci ihtimal dün akşam Cenevrede bir alârm işareti verilmiş olması ile alâkadar tutulmaktadır.

Dün saat 23 den 23,45 e kadar Toulonda ve Var eyaletinde de alârm verilmiştir.

Marsilya 24 (A.A.) — Havas bildiriyor: Gece, yeni bir alarm işareti daha verilmiştir. Saat 3,58 de ışıkların söndürülmesi emrolunmuş, saat 4,38 de alarm verilmiş ve saat 5,38 de nihayete ermiştir. Tayyare gürültüsü işitilmemiştir.

Amerikanın Fransadaki yeni elçisi

Nevyork 24 (A.A.) — Amerikanın Fransa nezdindeki büyük elçiliğine B. Bullit yerine amiral Leahy'nin tayin edileceğini B. Roosevelt, kâtibi vasıtasile bugün bildirmiştir.

Fransız sahillerinde infilâklar

İngiliz bombardıman tayyareleri limanlara ve top mevzilerine şiddetle hücum etti

Londra 24 (A.A.) — Reuter: İngiliz hava kuvvetlerine mensup bombardıman tayyareleri, bu akşam güneş battıktan sonra istilâ limanlarına ve Fransız sahilinde uzun menzilli top mevzilerine çok şiddetli bir hücum yapmıştır. Bütün hedeflere birden hücum edilmiş ve büyük çapta bombalar atılmıştır. İnfilâkların ışıkları, Fransız sahili boyunca otuz kilimetreden fazla bir mesafede karanlık semayı aydınlatmıştır.

Işıklar bazan o derece şiddetli olmuştur ki Kent sahilindeki evlerin camlarında akisler yapmıştır. İnfilâkların gürültüsü, Kent sahillerinden işitilmiştir. Bir çok yerde projektörler, Manşın ortalarına kadar her istikamette gök yüzünü taramakta ve obüsler, yükseklerde patlamakta idi. Calais ve Bologne limanları ile Gris - Nez burnundaki top mevzileri, bu taarruzun esas hedeflerini teşkil etmiştir.

Adriyatikte bir muharebe mi?

Dubrovnikte denizden top seleri işitildi

Dubrovnik 24 (A.A.) — Havas: Dün akşam Dubrovnikde denizden top sesleri işitilmiştir. Adriyatik denizinin ağzında bir deniz muharebesi vukua gelmiş olması muhtemeldir.

Bir Japon prensi öldü

Tokyo 24 (A.A.) — Japon devlet adamlarının en eskisi prens Sayonci 92 yaşında vefat etmiştir.

İngiliz tayyareleri Elbasana taarruz etti

Maltaya yapılan iki hücum tardedildi

Kahire 24 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinin bu akşamki tebliği: Çok fena hava şeraitine rağmen, İngiliz hava kuvvetlerine mensup bombardıman tayyareleri, dün Cumartesi günü Elbasana bir taarruz yapmışlardır. Bomba, hedef mıntakası dahiline düşmüş, fakat neticeleri müşahede imkânsız bulunmuştur.

Garp çölünde, Elâden Gazala, Menastir ve Gambuta muvaffakıyetli hücumlar yapılmıştır. Elâden de tayyare meydanları binaları yakılmıştır. Gazala'da üç yangın çıkarılmıştır. Menastir ve Gambut'da bombalar tayyare meydanlarına düşmüştür.

İtalyan Şarki Afrikasında, Egordat demiryollarında ve Guarra'da mağaza ve depolara hücumlar hücumlar yapılmıştır. Bu iki bombardıman çok sarih neticeler vermiştir. Kassala'da bir kale bombalanmış ve hasar ika olunmuştur.

Dün Malta üzerine iki düşman hücumu vuka gelmiştir. Büyük miktarda avcı himayesinde seyreden bombardıman tayyaresi grupu ada üzerinde uçmuş, fakat hiç bir hasarı veya telefatı mucip olmamıştır. Bir düşman avcısı düşürülmüştür. Bir kaç saat sonra, evvelisine müşabih ikinci bir grup, adaya yeni bir hücum yapmış ve yalnız hafif hasar vukua gelmiştir. İki düşman tayyaresinin tahrip edildiği ve düşürüldüğü sanılmaktadır.

Bütün cephelerde düşman arazisi üzerinde bir miktar keşif uçuşları yapılmış ve bütün harekâttan tayyarelerimizin hepsi salimen üslerine dönmüştür.

Sanatoryomda talebe ve muallim ücretleri

Maarif Vekâleti Valdebağındaki sanatoryom ve prevantöryom için ücretleri su suretle tesbit etmiştir:

«Muallimlerden ve memurlardan prevantöryom için günde 80 kuruş, sanatoryom için 120 kuruş iaşe ve tedavi masrafı alınır.

Talebelerden ise prevontöryom için her gün 70 kuruş, sanatoryom için de 100 kuruş alınır.»

Lorrain'den tardedilen Fransızlar

Nîmes 24 (A.A.) — Lorrainden Almanlar tarafından tardedilen 1500 kişilik iki kafile Nîmese gelmiştir.

Sisam adasına İtalyan hücumları

4 torpido Tigani kasabasını bombardıman etti

Atina 24 (A.A.) — Yunan Millî Emniyet Nezaretinin tebliği: Düşman hava kuvvetleri, 23 Teşrinisanide, Kefalonya adasında Liksuri şehrini ve Korfu'yu bombardıman etmiştir. Hasar ve telefat yoktur.

Bir düşman tayyaresi, Sisam adasında Tigani üzerine bombalar atmış ve mitralyöz ateşi açmıştır. Telefat yoktur. Müteakiben Tigani, Leros üsstünden gelen dört İtalyan torpido muhribi tarafından bombardıman edilmiştir. İtalyan torpido muhripleri on dakika ateş etmişler ve yetmiş mermi atmışlardır. Hiçbir ölü ve yaralı yoktur.

Korfu 24 (A.A.) — Cumartesi günü öğleden sonra bir İtalyan deniz tayyaresi, Korfu üzerine bombalar atmıştır. Telefat yoktur.

Slovakya da üçler paktına girdi

Berlin 24 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Almanya, İtalya ve Japonya arasında 27 Eylûl 1940 da Berlinde imza edilen paktı Slovakyanın iltihakına ait protokol bir taraftan Almanya Hariciye Nazırı B. von Ribbentrop, İtalya Hariciye Nezareti siyasî şube şefi Elçi B. Buti ve Japonyanın Berlin büyük elçisi B. Kurusu, diğer taraftan Slovakya Başvekili ve Hariciye Nazırı B. Tuka tarafından 24 Teşrinisanide Berlinde imza edilmiştir.

Berlin Sovyet elçisi vazifesinden affedildi

Moskova 24 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Sovyet Hariciye komiser muavini Dekamozov Sovyetler birliğinin Berlin büyük elçiliğine tayin edilmiştir. Sovyetler birliğinin şimdiki Berlin büyük elçisi Chekvartzev vazifesinden affedilmiştir.

Berlinde alârm sabaha kadar sürdü

İngiliz tayyareleri Almanya ve İtalyaya hücumlarda bulundular

Londra 24 (A.A.) — Dün gece Berlinde tehlike işareti verilmiş ve bu sabaha kadar sürmüştür.

Berlin 24 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor: Cumartesi akşamı, oldukça büyük bir İngiliz bombardıman tayyaresi grupu, Berline hücuma teşebbüs etmiştir. Hiçbir İngiliz tayyaresi, Alman hükûmet merkezine doğru kendisine yol açmaya muvaffak olamamıştır.

İngiliz tayyareleri, muhtelif yüksekliklerde uçmakta, muhtelif istikametlerden gelmekte ve Berline doğru gitmekte idi. Bu tayyareler, bilhassa, hep birlikte, Berlin ve civarı hava dafi bataryaları barajını delmeye çalışmışlardır. Fakat bu sefer de, hava dafi bataryalarının şiddetli ateşi ile İngiliz tayyareleri Berline varmadan geri dönmeğe mecbur olunmuştur.

Bir noktada, bir paraşütçünün atladığı görülmüştür. Berlin civarına hiçbir bomba atılmamıştır.

Taarruza uğrıyan mıntakalar

Londra 24 (A.A.) — Hava nezareti tebliğ ediyor: Cumartesi ve pazar günleri hava kuvvetlerimiz, Berlinin marşandiz ve yolcu garlarını ve Leipzig şehrini bombardıman etmişlerdir. Diğer bir ağır hücum da Dnisberg Ruhrort şehrinin iç limanına karşı yapılmıştır. Kolonya kanalının antrepoları ve Dortmound garaj yolları da diğer tayyareler tarafından bombalanmıştır. Tayyarelerimiz her taraftan hedef olarak seçilmiş olan petrol tesisatı Wanne Eicken ile Dortmoundda bulunanlar olup her ikisinde de yangınlar müşahede edilmiştir.

Essendeki Krupp fabrikaları, Castro Prauxel fabrikası, bir çok tayyare meydanları da ayrıca bomba ateşine tutulmuştur. Almanya dahiline yapılan bu taarruzlardan başka, bombardıman tayyarelerimizden müteşekkil diğer bir filomuz Torinoya hücum etmiştir.

Sahil muhafaza tayyarelerimiz Lorientdeki elektrik farbikasını, Brest şehrini, Bolonya şehrinin liman tesisatını bombaladıkları gibi, yine sahil muhafazasına mensup bir tayyaremiz de nöbet vazifesini ifa ederken Norveç sahilindeki Vikero telsiz istasyonunu bombardıman etmiştir. İki tayyaremiz üslerine dönmemiştir.

Manisada güreşler

Manisalı Halil Tekirdağlı ile berabere kaldı

Manisa 24 (Akşam) — Manisa Gençler birliğinin tertib ettiği güreş müsabakaları çok heyecanlı olmuştur. Tekirdağlı Hüseyin ile Manisalı Halil 40 dakika güreştikten sonra berabere ilân edilmişlerdir. Bu netice tezahürata sebeb olmuş, Manisalı Halil halkın omuzları üzerinde sahadan çıkarılmıştır.

Yarım dünya Süleyman Gönenli Hamdiyi, Kara Ali Mülâyim pehlivanı yenmiştir.

Avustralyada hazırlanan pilotlar

Canberra 24 (A.A.) — Avustralya Hava Nazırı B. Mac Ewen, 1940/1941 senesinde Avustralya hava kuvvetleri için 37 milyon İngiliz lirası sarfedileceğini bildirmiştir. Bunun 22 milyon 597,000 İngiliz lirası imparatorluk pilotlarının yetiştirilmesi için hazırlanan plâna, 14,239,900 İngiliz lirası da Avustralyanın müdafaasına sarfedilecektir.

Nazır, imparatorluk hava teşkilâtı plânı mucibince çok yakında hava mürettebatı yetiştirmek için mekteplerin açılacağını da söylemiştir.

İrtihal

Sabık Çanakkale mutasarrıfı merhum Ali Raşit beyin refikası ve G. ve A. Baker limited şirketi muhasibi Hüsnü Arhanın kayınvalidesi bayan Ayşe Sıddıka vefat etmiştir. Bugün öğleden sonra Sultanahmet camisinde namazı kılınarak Merkezefendideki aile kabristanına defnedilecektir. Merhumeye cenabı haktan rahmet dileriz.

ALi ile VELi

Kurt ve dumanlı hava

Ali — Örfî idare ilân edildi, Veli... Karanlıktan istifade ederek kim cürüm işlemeğe, şuna buna sataşmağa kalkarsa şiddetli ceza görecek...

Veli — Vatanın müdafaası mevzuubahis olurken bulanık suda balık avlamak istiyenleri havsala zaten almaz... Yunanistanda bir çete varmış; harp vaziyeti üzerine altınlarile birlikte gelerek, yurd hizmetine girmiş... Bizde de son zelzele esnasında mahpusların yararlığı görülmüştü... Dumanlı havadan hoşlanan kurttur, canavardır... İnsan ise, sabıkalı bir mahkûm bile olsa, böyle anlarda yüksek duygular hisseder; fenalık değil, iyilik yapmağa çalışır... Esasen Dahiliye Vekili, son aylarda cürümlerin azaldığını haber veriyordu... Demek, örfî idarenin bir de yardımcısı var: Halkımızın her tabakasındaki millî şuur!

Aliveli

Rumenler Balkan antantına girmiyecek

İtalyan - Yunan harbine Romanya karışmak niyetinde değildir

Berlin 24 (A.A.) — Romanya Hariciye Nazırı prens Sturdza, Berlinden hareketinden evvel, Boersen Zeitung gazetesine beyanatta bulunarak Romanyanın yeni siyasetini izah etmiştir. Bu siyasetin muhtelif vecheleri şu noktalarda toplanmaktadır:

1 — Eski şekilde bir Balkan antantı maziye intikal etmiştir. Romanya buna benzer hiçbir şeye hayatı müddetince karışmıyacaktır.

2 — Yahudi sermayesile veyahut ecnebi diyardan gelen direktiflerle dahilî ve haricî siyasetini idare eden hiçbir memleket felâh bulamaz. Bu hal, general Antonesco iktidar mevkiine gelinceye kadarki Romanyanın halidir.

3 — Romanya Mihvere iltihak etmiştir. Bunun manası Avrupa politikasını idare hususuna hukukan iştirak etmektir.

4 — Bir memleket asrî ve kuvvetli bir orduya malik olmadıkça terakki edemez.

5 — Romanya ordusunu ıslâh için kendisine muallim zabitler gönderen Almanya hükûmetine karşı minnettardır.

6 — Sovyet Rusya ile münasebat: Prens Sturdza bu münasebetlerin iyi şekilde devamının arzu edilmekte olduğuna işaret etmektedir.

7 — İtalya - Yunanistan harbiyle Romanya başkalarının işine karışmıyacaktı

Romanya Hariciye Nazırı beyanatını bitirirken, Romanyanın millî mevcudiyetini müdafaa için lâzım geldiği takdirde harbedeceğini ilâve etmiştir.

Rumen Başvekili Berlinden ayrıldı

Berlin 24 (A.A.) — Rumen hükûmet reisi general Antonescu ve Rumen Hariciye Nazırı prens Sturza ve maiyetileri bugün Berlinden Bükreşe hareket etmişlerdir.

Ne demeli ?

Ajans telgrafları arasında boyuna (perestij) sözü geçiyor. Ekser türkler de, buna raslayınca: Acaba şu bizim eski «perestiş» kelimesi mi? Fakat cümle ortasında o mânaya da gelmiyor!» diye düşünüyor. Fransızca «prestige» den pek kaba bir şekilde türkçeye aktarma edilen bu kelime, hele «p» den sonraki «e» harfiyle cidden gülünç bir manzara arzeyliyor.

«Perestij»

dememeli

İcabına göre «nüfuz», «itibar», «haysiyet»

demeli!

AKŞAMDAN AKŞAMA

Sakallı askerler

Dünkü nüshamızda Yunanlılara esir düşüp karavana başında yemek payılarını alan İtalyan askerlerinin resimleri vardı. «Gerdan süpürgesi» dedikleri cinsten koca koca sakallarile, gözüme pek garip göründüler Halbuki Mussolininin bir sözü aklımda kalmıştır. İtalyan diktatörü: «Sakal Asyalılığın, matruşluk Avrupalılığın timsalidir!» der...

Bu kaideden ayrıldıkları için mi, büyük Roma emelleri tahakkuk edemedi acaba?... Sakalı ele verdiler... Sakal, son harpte Fransız askerleri arasında da taammüm etmişti. Onlara da uğursuz geldi.

Çehrenin tüy yığını ile süslenmesi, iyi orduların ancak ihtiyar kumandanlarına yakışır bir fantezidir. Meselâ bizim Yeniçeriler matruştular. Sakalın hususî bir kıymet ve mânası vardı. Yavuz Selim, İran seferindeyken isyan eden askerlere celâdet gösterince:

— Sakalını elbet ele geçiririz! diye haykırmışlar.

Yaman serdar hemen çadırına girerek tıraş olmuş; kıllarını âsilere yollamış:

— İstedikleri buysa işte...

Eskilerce malûm olan bu efsaneyi, Osmanlı tarihini tafsilâtile okumayan gençler için yazdım. Derler ki, bütün padişahların tahta geçer geçmez sakal bırakmalarına rağmen Selimin matruş olması bu sebebdenmiş. Bizde sakal bu derece ehemmiyetliydi ve bir remizdi. Mussolini de sakalın bir mânası olması icab ettiğini sezmişti. Buna rağmen İtalyanlar büyük ihtiyatsızlık etmişler doğrusu... Burunlarını hesabsız uzattılar ve uzun sakallarından yakalandılar.

«Matruş» ve «peşinen» kelimeleri

« Ne demeli? » sütunumuza diğer gazetelerde nazire yaparak yanlış düzelten arkadaşlarım, benim yukarıda kullandığım «matruş» kelimesine itiraz edeceklerdir, biliyorum.

— «Tıraş» farisîdir. «Tıraşide» tıraş olmuş demektir. Matruş ise, arabi kaideye göre bir şekildir. Böyle, söz olamaz! - diyeceklerdir.

Onun için cevabımı peşinen vereyim.

Türkçede «tıraşide» tamamile başka mânayadır. Meselâ Yahya Kemal:

Zevk aldı tıraşide rübailerden

Mısramı kullanıyor; buradaki «tıraşide», «gayet büyük itinâ ile, sanatkârane yontulmuş» mânasınadır. Matruş ise, sakalını ustura yahut jiletle kesmiş erkeği ifade eder. «Matruş bir kafa» diyerek ayni âletlerle saçların kesildiği de anlatılabilir.

Buna karşılık «tıraşlı» diyemiyoruz. Çünkü «tıraşı uzamış bir yüz»ü hatırlatıyor. Onun için, istediği kadar klâsik kaidelere uymasın, «matruş» kelimesi, türkçenin mükemmel bir sözüdür.

Kezâ, «peşinen» tâbiri de öyle... Aslı bozuk amma, özü lüzumlu.

Gazel söylemek

Ulus gazetesinde «gazel söylemek» tâbiri hakkında bir münakaşa dikkatimi celbetti. Benim fikrim şudur:

— «Gazel söylemek» çok ince türkçede «bir şairin gazel tarzındaki bir şiiri yazması» demektir. Elini yanağına koyup şarkı söylemek mânası ise, «gazel okumak» tâbiri ile ifade edilir. Bununla beraber, «gazel söylemek», bir hanendenin gazel taganni etmesi mânasına da kullanılığı takdirde yanlış sayılmamalıdır.

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Işıkları söndürme

Alınan tertibat normal bir surette tatbik ediliyor

Dış ışıkları söndürme hakkındaki karar normal seyrini takip ederek tatbik olunmaktadır. Tekrar yerlerine konan lâmbalar dün akşam yedi buçukta söndürülmüştür. Bu akşam yedide söndürülecektir.

Işıkların maskelenmesi üzerine alınan tertibatın tatbikatına itina gösterilmektedir. Polislere ve bekçilere dün yeniden direktif verilmiş, vazifelerine ehemmiyetle dikkat etmeleri hususu bildirilmiştir.

El lâmbalarının hâlâ maskelenmediği görülmüş, dün akşam bu gibilere emniyet memurları tarafından çevrilerek ihtarda bulunulmuştur.

Önümüzdeki ayın birinci veya ikinci günü şehrimizde alârm düdükleri öttürülerek yapılacak tecrübe etrafındaki hazırlıklara başlanmıştır.

Otomobil lâstiği

Lâstiğin tanesine 55 - 65 lira arasında fiat tesbit edildi

Otomobil lâstiği tevzlatının otomobil acenteleri tarafından yapılmakta olduğunu yazmıştık. Evvelce gelen lâstiklerden başka önümüzdeki hafta içinde de bir parti lâstik daha gelecektir.

Ticaret Vekâleti, memleketin otomobil lâstiğine karşı olan ihtiyaç mikdarını tesbit ettikten sonra ithal işine girişmiş olduğundan şimdiye kadar gelen lâstiklerle yolda buluan otomobil lâstikleri bütün ihtiyacı tamamen karşılıyacak mikdardadır.

Fiat mürakabe komisyonu tarafından tesbit edilen şekle göre lâstiklerin tanesi 55 lira ile 65 lira arasında satılmaktadır.

Şoförler cemiyeti mıntaka ticaret müdürlüğüne, cemiyete kayıtlı motörlü vasıtaların ihtiyaçlarını bildirmiştir.

Otomobil fenerleri

Lâmbaların nasıl maskeleneceği alâkadarlara tebliğ edildi

Otomobillerin lâmbalarına verilecek yeni şekli tebliğ etmek üzere şoförler cemiyeti reisi, emniyet altıncı şube müdürlüğüne celbedilmiş, kendisine bu hususta lâzımgelen izahat verilmiştir. Lâmbalar maviye boyanmakta, alt tarafları siyahlatılmaktadır.

Taksi faaliyetinin tahdid edileceği, hususi otomobillerin seferden kaldırılacağı hususu şoförler cemiyetine bildirilmiş, ona göre hareket olunması emredilmiştir. 28 teşrinisaniden itibaren motörlü vasıtalar hakkında hükûmetçe verilen kararın tatbikine başlanacaktır.

Yeşilay toplantısı

Yeşilay Gençlik şubesi yıllık kongresi dün saat 10 da Eminönü Halkevi salonunda âzasının büyük bir ekseriyetile toplanmıştır. İstiklâl marşını müteakip Yeşilay Gençlik şubesi başkanı Prof. Dr. Fahreddin Kerim Gökay açış nutkunu söylemiş ve dünyanın bu buhranlı zamanında alkolizmin oynadığı rolleri acı misalleriyle tebarüz ettirmiştir.

Muhtelif dilekleri müteakip te seçim neticesinde aşağıdaki arkadaşlar yeni idare heyetini teşkil etmişlerdir:

Tarık Dal, Suphi Aydıner, Orhan Bozkurt, Nuran Garant, Fehmi Atanç, Şerif Oktürk, Efide Türkmen, Mahmud Özlü, Kemal Uçgan, Ahmed Yurtlu, Enver Eke.

Mürakıpler: İhsan Undeğer, Mustafa Ulukut, Abdullah Nurata.

Zorlu bir koca

Fatihte Çinilihamam odalarında oturan Naciye adında bir kadın polise müracaat etmiş, kocası Cuma tarafıdnan sopa ile dövüldüğünü iddia etmiştir. Cuma yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

Karilerimizin mektupları

Askerlere hediye edilecek eldivenler

Bir okuyucumuz yazıyor:

Gazetelerden biri askerlerimize hediye edilmek için yapılacak eldivenlere ait bir nümüne neşretti.

Bazı bayanların bunu örnek ittihaz ederek eldiven işlediklerini gördüm.

Halbuki: Birçok sınıf ve muhtelif vazifede kullanılan eratın vazifelerini yapabilmeleri için şehadet ve baş parmaklarını ayrı ayrı kullanmaları zaruridir. Binaenaleyh, ihdâ için işlenen eldivenlere bir de şehadet parmağı ilâvesi gerektir. Çok basit olan bu iş az mühim değildir.

Fen fakültesinde

Evrakta tahrifat yapan bir şebeke meydana çıkarıldı

Haber aldığımıza göre üniversite fen fakültesinde dört senedenberi imtihan evrakı üzerinde geniş mikyasta yapılan bir sahtekârlık meydana çıkarılmıştır.

Tahkikata göre birkaç açıkgöz imtihan evrakını gizlice bulunduğu yerden almakta, para mukabilinde sınıf geçmemiş talebenin evrakında tahrifat yaparak sınıf geçmiş diye gösterdikten sonra tekrar yerine koymakta idi. Bu suretle birçok talebe usulsüz olarak sınıf geçmiştir. Bu mesele etrafında sıkı bir surette tahkikata devam edilmektedir. Tahkikat bittikten sonra sahtekârlık yapanlar adliyeye verileceklerdir.

Torik avı

Balıkçılar, günaşırı balık avlıyorlar

Harbin Akdenize sirayeti dolayısile İtalyaya balık ihracı durmuş, Yunanistana ve Bulgaristana yapılan sevkıyat azalmıştır. Palamutçular, günaşırı denize çıkmağa başlamıştır. Balıkçılar, aralarında kurmuş oldukları birliğin kararlarına göre satış işlerinden müştercken hisse almaktadırlar. Her gün Balıkhanede satılan balıkların tutarı yekûn edilmekte, balıkçılara mütesaviyen dağıtılmaktadır. Satışlardan hisse alan balıkçı reislerinin sayısı yüz kadardır.

Birlik, fazla tutulan balıkları hayır müesseselerine dağıtmağa karar vermiştir. Her gün mühim mikdarda Darülâcezeye ve arzu eden leyli mekteplere balık gönderilmektedir.

Deniz yolları

Umum müdür, izahat vermek üzere Ankaraya gitti

Münakalât Vekili B. Cevdet Kerim İncedayıya Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğü hakkında izahat vermek üzere Ankaraya giden umum müdür B. İbrahim Kemal Baybora hafta içinde şehrimize dönecektir. Devlet limanları umum müdürü Raufi Manyasinin Ankaraya davetine aid henüz bir malûmat yoktur.

Münakalât Vekâletinin umum müdürlüklerinden bazıları İstanbulda bulunmaktadır. Yeni Vekilin münakale işlerini bizzat yerlerinde tedkik etmek üzere yakında şehrimize geleceği haber alınmıştır.

Doksanlık ihtiyar

Alemdar caddesinde 7 numaralı evde oturan doksan yaşlarındaki Hüseyin, Eminönünde tramvaydan inerken düşerek yaralanmış olduğundan hastaneye kaldırılmıştır.

AKŞAM SPOR

Lig maçları

Beşiktaş, Beyoğlusporu; Galatasaray, Kasımpaşayı yendi

Fenerbahçe, Topkapıya 10 - 0 galip gelerek senenin gol rekorunu yaptı

Lig maçlarına dün Şeref ve Fenerbahçe stadlarında devam edilmiştir. Havanın güzel oluşu yüzünden büyük bir kalabalık toplıyan bu müsabakaları Fenerbahçe stadından başlıyarak bildiriyoruz:

VEFA - İSTANBULSPOR

Fenerbahçe stadında günün ilk maçı Vefa ile İstanbulspor arasında yapılmıştır. Hakem Hüsnü Savman'ın idaresinde başlıyan oyun derhal İstanbulsporluların hâkimiyeti altına girdi. 35 inci dakikaya kadar devam eden bu üstünlükte netice alamıyan İstanbulsporlular 36 ncı dakikada Vefanın yaptığı bir akında bir gol yediler ve devreyi 1-0 mağlûb bitirdiler.

İkinci devre Vafalıların hâkimiyeti altında geçti ve biri penaltıdan olmak üzere iki sayı daha çıkaran Vefalılar müsabakayı 3-0 kazandılar.

GALATASARAY - KASIMPAŞA

Günün ikinci müsabakası Galatasaray ile Kasımpaşa arasında yapıldı. Hakem Sami Açıköney'in idaresinde sahaya çıkan takımlar en kuvvetli kadrolarını muhafaza ediyorlardı. Oyunun başlamasile beraber derin ve uzun paslı bir tempo ile hâkimiyeti elde eden Galatasaraylılar rakib kaleyi heran tehlikeye sokuyorlardı. Fakat fazla çalım yüzünden bir türlü netice alamıyorlardı. Bu neticesiz hücumlardan maneviyatları yükselen Kasımpaşalılar yavaş yavaş açıldılar ve 24 üncü dakikada yegâne sayılarını yaptılar. Galatasaraylılar buna 28 inci dakikada Gündüz Kılıç vasıtasile cevap verdiler ve devre 1-1 nihayetlendi.

İkinci devre gene Galatasarayın baskısı altında geçti ve bu devrede rakiplerine 3 gol daha yapan Galatasaraylılar müsabakayı 4-1 kazandılar.

FENERBAHÇE - TOPKAPI

Günün son müsabakası Fenerbahçe ile Topkapı arasında yapıldı. Eşref Mutlunun hakemliği altında yapılan bu müsabakaya her iki takım da tam kadrolarile çıktı. Fenerbahçe takımında Melih İlyasoğlu da yer almıştı.

Müsabakaya Fenerlilerin sağdan inkişaf eden bir akını ile başlandı. Melihin iltihakı ile kuvvetli bir muhacim hattına dayanan Fenerliler derhal hâkimiyeti aldılar ve birinci devreyi 2-0 galip bitirdiler.

İkinci devrede bu hâkimiyet çok fazlalaştı. Sağlı sollu akınlarla Topkapı müdafaasını allak bullak eden Fenerliler bu devrede 8 gol daha yaptılar. Ve müsabakayı 10-0 bitirerek senenin gol rekorunu tesise muvaffak oldular.

BEYKOZ - SÜLEYMANİYE

Şeref stadında günün birinci maçı Beykoz ile Süleymaniye arasında yapıldı. Ahmed Göğdün'ün hakemliği altında sahaya çıkan takımlar en kuvvetli kadrolarını muhafaza ediyorlardı.

Müsabaka çok sıkı bir şekilde başladı ve Beykozlular hâkimiyeti almalarına rağmen devre sayısız olarak berabere bitti. İkinci devre tekrar Beykozluların üstünlüğü altında geçti. 3 üncü dakikada merkez muhacimleri vasıtasile yegâne gollerini yapan Beykozlular müsabadan 1-0 galip olarak ayrıldılar.

BEŞİKTAŞ - BEYOĞLUSPOR

Günün en mühim ve şampiyonada rol oynıyacak karşılaşması ligin başında giden Beşiktaş ile Beyoğluspor arasında yapıldı. Hakem Samih Duransoy'un idaresinde sahaya çıkan Beşiktaş takımında bazı genç oyuncuların bulunmadığı görülüyordu. Oyuna çok canlı başlıyan Beşiktaşlılar ilk dakikadan itibaren Beyoğluspor sahasına yerleştiler. Ve solliçleri vasıtasile üstüste iki gol kazandılar. Devre 2-0 Beşiktaş lehine kapandı.

İkinci devrenin ilk dakikaları mütevazin bir şekilde geçen oyun 15 inci dakikadan itibaren tekrar Beşiktaşın baskısı altına girdi. Ve 21 inci dakikada Hakkı Yeten takımının 3 üncü sayısını çıkardı. Biraz sonra Beyoğluspor soliçi bir kargaşalıktan istifade ederek buna mukabele etti. 35 inci dakikada Beşiktaşlılar penaltıdan dördüncü gollerini de çıkardılar Oyunun nihayetine doğru bir sayı daha yapan Beyoğlusporlular sahadan 4-2 mağlûb olarak ayrıldılar.

Birinci küme puan cetveli

Takım	M.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	7	7	—	—	28	6	21
Fener	7	5	1	1	26	5	18
Galatasaray	7	4	2	1	26	8	17
Beyoğluspor	7	3	2	2	17	16	15
Kasımpaşa	7	3	1	3	13	15	14
Vefa	7	2	2	3	10	16	13
Topkapı	7	1	4	2	12	23	13
İst. Spor	7	—	4	3	10	24	11
Beykoz	7	1	1	5	3	14	10
Süleymaniye	7	—	1	6	4	22	8

Sipahiocağı konkurhipikleri

Sipahiocağı tarafından tertip edilen sonbahar konkurhipiklerinin ikincisi dün Ocağın Harbiyedeki sahasında büyük bir seyirci kalabalığı önünde yapılmıştır. Muvaffakıyetli bir şekilde geçen müsabakaları sırasile bildiriyoruz:

Birinci müsabaka: Ziraat bankası mükâfatı ismini taşıyan ve sivillere mahsus olan bu müsabakada Melâhat Aksel Doğan isimli atla birinci, Edikan Filiz isimli atla ikinci olmuşlardır.

İkinci müsabaka: Sakarya mükâfatı ismini taşıyan ve Süvari binicilik okulu ikinci sınıf atlarına mahsus olan bu müsabakada yüzbaşı Talât Tarzi Karayel isimli atla birinci, üsteğmen Rıfkı Alkan Cıva isimli atla ikinci olmuşlardır.

Üçüncü müsabaka: Merkez bankası mükâfatı ismini taşıyan ve sivil binicilere mahsus olan bu müsabakada yine Melâhat Aksel Doğan isimli atla birinci, Edikan Filiz isimli atla ikinci olmuşlardır.

Dördüncü müsabaka: Binicilik okulu mükâfatı ismini taşıyan ve okulun genç atlarına mahsus olan bu müsabakada üsteğmen Rıfkı Alkan Özbek isimli atla birinci, teğmen Kudret Kasar Öztunca isimli atla ikinci olmuşlardır.

Beşinci müsabaka: Külsüm mükâfatı ismini taşıyan ve subayların zatî atlarına mahsus olan bu müsabaka neticesinde yüzbaşı Eyüp Öncü Nil isimli atla birinci, üsteğmen Rıfkı Alkan Apaş isimli atla ikinci olmuşlardır.

Altıncı müsabaka: Sipahiocağı mükâfatı ismini taşıyan müsabakada yüzbaşı Cevat Gürkan Yıldız isimli atla birinci, yine yüzbaşı Cavat Gürkan Akıncı isimli atla ikinci oldu.

İkinci küme müsabakası

İkinci küme lig maçlarına dün Karagümrük ve Anadoluhisar sahalarında devam edilmiştir. Karagümrük sahasında Şişli, Feneryılmaza 4-1, Eyüp, Doğuspora 2-1, Karagümrük, İstiklâle 4-3 galip gelmişlerdir. Demirspor ile Davutpaşa 0-0 berabere kalmışlardır.

Anadoluhisar sahasında Anadolu, Rumelihisarına 6-1, Hilâl, Anadoluhisarını 4-2, Alemdar, Beylerbeyine 6-3 galip gelmişlerdir.

Bir çırpıda

"İrr,, ne demektir?

Bir ahbabım harbin başlangıcındanberi kendi kendine hususî bir «Takvimi Vekayi» yapmış... Harbin ilânı tarihinden itibaren, tarih sırasile gazetelerde çıkan bütün havadisleri birer birer kesip büyük bir deftere yapıştırmış.

İnsan bu sahifeleri çevirirken 1939 da başlayan son Avrupa faciasının bütün teferruat âdeta gözlerinin önünde cereyan ediyor.

Bizde bu tarzda hâtıra toplayanlar ne yazık ki pek azdır. Halbuki dünyanın birçok yerlerinde böyle, büyük, tarihî ve kütleyi alâkadar eden vakalar etrafında birçok amatörler hâtıralar toplarlar, gazetelerin neşriyatını kesip saklarlar. Hattâ aradan seneler geçtikten sonra bunlardan büyük istifadeler edenler, para kazananlar da yok değildir.

Ahbabım kendisi için yaptığı «Takvimi Vekayi» de bazı hâdiseleri de gülünç tarafından almış.

Meselâ son günlere ait sahifelerde şunlara rasgeldim. Ayni tarihi taşıyan iki Avrupa havadisi... İkisi de müthiş bombardımanlardan, yıkılan şehirlerden, berhava edilen fabrikalardan, uçurulan köprülerden, düşürülen tayyarelerden bahsediyor.

Arkadaşım bu iki havadisin tam ortasına yine ayni tarihli bir Amerikan havadişi koymuş!...

Bu havadis şu: Amerikada güzellik mütehassısları yeni bir kadın tipi keşfetmişler... Bu tipteki kadınlara Amerikalılar «irr» diyorlarmış. Bu üç harf «mukavemet edilemiyen» manasına gelen «irresistible» kelimesinin baş harfleri imiş... Kısa olsun diye Amerikalılar bu kelimeyi «irr» şeklinde kısaltmışlar. Bu tipte yani kendisine «irr» denilen kadınların güzelliklerine mukavemet etmenin imkânı yokmuş. Hiçbir erkek bu tarzdaki kadınlara «Hayır» diyemezmiş. «İrr» olan bir kadın istediği erkeğe, istediği şeyi yaptırırmış. Şimdi bütün Amerika, sinemacılar, güzellik mütehassısları bu gibi kadınların güzelliğinin tesirinde imiş. Yeni dünyada bunlar saltanat sürüyorlarmış.

Bombardıman havadisleri arasında ne garip bir haber değil mi?

Birkaç sahife daha çeviriyorum. Yine müthiş iki Avrupa haberi... Ortasında bir Amerikan havadisi... Nevyorkta bir «tatlı surette surat asma» müsabakası yapılmış... Surat asmanın tatlısı da olur mu?... Bunu «asık surat» denilen şeyden bıkmış olan erkeklere sormalı... Fakat her halde onun da tatlısı, tuzlusu olmalı ki bu müsabakaya birçok kimseler girmiş. İçlerinden biri Patrisya Allen adında bir genç kadın kazanmış...

İnsan bu havadisleri okurken Hocanın fıkrasını hatırlıyor. Bir gün zavallı Hoca karlı bir havada dağda odun keserken pek üşümüş, bir köylü kadınla karısına haber göndermiş. Halbuki Hocanın karısı hamamda imiş... Kocasının üşüdüğüne dair havadisi işitince:

— A... demiş bu herif de deli mi nedir?... Ben burada terliyorum... O üşüyormuş.

Avrupa haberleri arasında Amerikadan gelen havadisler Hocanın karısının sözlerini hatırlatmıyor mu?

Lâkin görünüşe aldanmamalı. Amerikalılar Hocanın karısı gibi vurdum duymaz insanlar değillerdir.

Hikmet Feridun Es

Fatihte gizli mezbaha

Fatih ve civarında et kaçakçılığı yapan bir şebeke yakalanmış, adliyeye verilmiştir. Çarşambada oturan Halil evinin alt katını mezbaha haline koymuş, kanlar için kanallar vücuda getirmiş, satırlar, bıçaklar almıştır. Bu evde buluan kesilmiş koyunlar, etler ve kesim levazımı müsadere olunmuştur.

Bay Amcaya göre ...

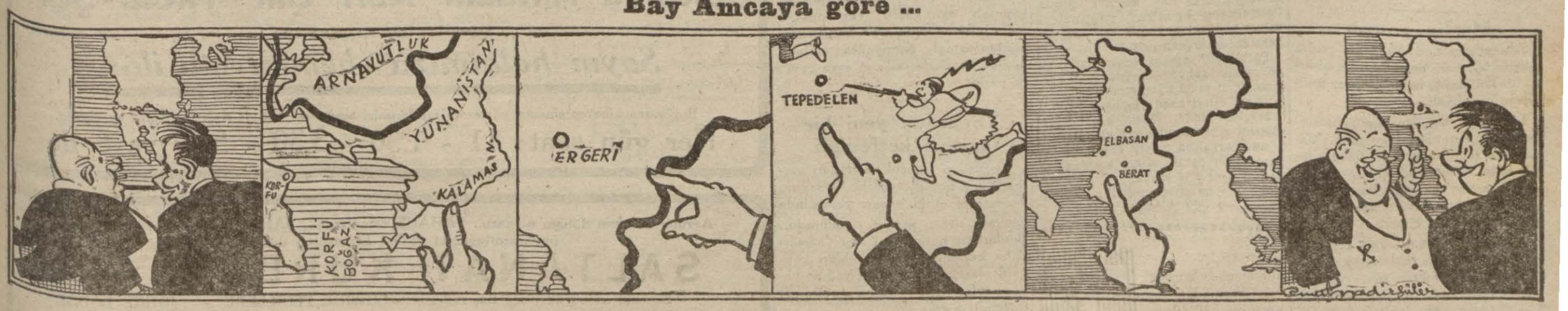

— Yunanistana yapılan taarruzun muvaffak olamıyacağı haritaya bakınca anlaşılıyor bay Amca...

... Meselâ taarruza başlanan yer «Kalamaz» dı!... Hakikaten kalamadı!...

... Mütearrız şimdi «Ergeri» ye doğru geriledi!...

... Arkadan «Tepedelen» geliyor ki adı üstündel...

... Nihayet «Elbasan» da basılmak sırası geliyor!...

B. A. — Dahası var: «Berat» tan da bir berat!...

EV KADIN MODA

Mercimek

Kışın en besleyici kuru sebzesi

Kuru sebzeler kışın en besleyici yemeklerdir. Bunlar arasında da en çok besliyeni mercimektir. Böyle olmakla beraber en az yenilen kuru sebze gene mercimektir. Halbuki bundan birçok değişik yemek yapmak mümkündür.

Mercimek çorbası, etli mercimek malûm yemeklerdir. Fakat mercimek köftesi, mercimek salatası, mercimek püresi pek o kadar bilinmiyen çeşitlerdir.

Püresi: Patates püresinin ayni olarak pişirilmektedir, ve etin yanına garnitür olarak konulur.

Köftesi: İki çay fincanı mercimeği geceden soğuk suda bırakmalı. Sabah ateşe koyarak ezilinceye kadar haşlamalı. Sonra elle mercimekler ezmeli, içerisine ince doğranmış maydanoz ve üç çorba kaşığı sade yağ içinde hafifçe pembeleştirilmiş iri bir soğanı yağ ile beraber koymalı bir buçuk fincan dövülmüş galeta, tuz biber ilâve ederek karıştırmalı ve soğumaya bırakmalı. Soğuduktan sonra iki yumurta, rendelenmiş kaşar veya gravyera peyniri ilâve ederek karıştırmalı.

Bu hamurdan köfteler yaparak iptida galeta tozuna sonra yumurtaya nihayet gene galeta tozuna bulayarak kızgın yağda kızartmalı. Sıcak sıcak yenirken üzerine limon sıkılabilir.

Salatasına gelince; bunu iki türlü yapmak mümkündür. Mercimeği gece soğuk suda bıraktıktan sonra haşlamalı. Suyu güzelce süzmeli. Sonra sirke, tuz, biber az zeytinyağı ile karıştırmalı ve üzerine koyu bir mayonez dökmeli.

Diğeri ise şöyle yapılır:

Mercimek haşlandıktan sonra tuz, biber, sirke, zeytinyağile karıştırmalı ve tabağa yerleştirmeli. Üzerine ince doğranmış dereotu, maydanoz, soğan koymalı. Bir iki yumurtayı katı olarak pişirdikten sonra bıçakla ince ince doğramalı.

Bunlarla salatanın üstünü kapamalı. Çekirdekleri çıkmış zeytin tanesi ve kılçıkları çıkmış sardalyalarla da üzeri süslenebilir.

Bu salata çok mugaddidir ve yemek yerini tutar.

Aşınan siyah eldivenler

Siyah deri eldivenlerin aşınarak beyazı göründüğü zaman, zeytin yağı içersine siyah Çin mürekkebi karıştırmalı, ve bunu eldivenlerin beyazlaşan yerlerine hafifçe sürmeli: Eldivenler siyah ve parlak olur.

Yağlı boya üzerindeki parmak izleri

Beyaz yağlı boya kapıların üzerindeki parmak izlerini temizlemek için sodalı su yahut sabunlu su kullanılırsa bu su lekelerle beraber yağlı boyayı da kısmen çıkarır. Bir patatesi ortadan keserek lekelerin üzerine sürmeli sonra temiz bir bezle silmeli. Lekeler tamamen çıkar, boyalara katiyyen bir şey olmaz.

Badem sütü

Cildin güzelliği için kullanılan ilâçlar arasında badem sütü en kolay yapılan ve en faydalı olanıdır.

250 gram iç bademi sıcak su içine atarak beş on dakika bıraktıktan sonra ince kabuklarını ayıklamalı. Mermer veya porselen havanda dövmeli. Sonra bir buçuk kilo sütle (sütü azar azar ilâve ederek) bademi karıştırmalı. Gayet ince bir süzgeçten süzmeli, ateşe koyarak kaynatmalı. Bu badem sütü kaynıyarak yarısı kaldığı zaman ateşten indirmeli. Ve şişeye doldurmalı.

Yüz yıkandıktan sonra bir pamukla bu sütten yüze sürülürse cilt güzelleşir.

Muslin gatosu

Altı yumurta, 250 gram pudra şekeri, 60 gram un, 60 gram nişasta, bir tatlı kaşığı bakıng, bir az pudra vanilya almalı.

Derin bir kap içersine yumurtaların yalnız sarılarını koymalı. Vanilya ve şekeri azar azar ilâve ederek telle vurmalı. Elekten geçmiş unu, nişastayı, bakıngle karıştırmalı, telle vurmakta devam ederek unu nişastayı da ilâve etmeli.

Nihayet telle vurularak köpürüp sertleşen yumurta aklarını katmalı. Hafifçe karıştırdıktan sonra yağlanmış kalıp veya tepsiye dökerek kızgın fırında 45 dakika pişirmelidir Bu gato yağsız olduğu için ucuza mal olur. Gayet hafif olduğu için de muslin ismi verilmiştir.

Askerler için ucuz ve ısıtıcı bir yelek

Askerlerimize kışlık pamukluların ne kadar lüzumlu olduğu malûmdur. Bugün tarif edeceğimiz yelek pamuklu kadar ısıtır ve onun yarı fiatine yapılır.

İki kat kumaş arasına üç dört yaprak gazete kâğıdı koyarak dikilen yelek hem çok ısıtır hem ceket altında gayet biçimli durur.

Resimde yeleğin patronu (1), dikilmişi (2) ve giyilmiş hali (3) görülüyor.

Biraz dikişten anlıyan biri patrondaki ölçülere bakarak tabiî büyüklükte bir patron çıkarabilir. Bu patron üzerine kesilen kumaş ve gazeteler hazırlanır. Kumaşın alt ve üst kısımları omuz ve yan dikişleri dikilir, ikisinin arasına, dört beş kat gazete kâğıdından kesilen yelek, yerleştirilir ve makinede baklava baklava dikilir. Sonra etrafına ayni renkte bir şerit çevrilerek makine ile dikilir; iki ucuna dikilen şerit yeleği arkada bağlar.

Resimde görüldüğü gibi ön kısımlar sırta kol altından gayet küçük eklenir. Bu, çaprazlanan uçların rahatça arkada bağlanması içindir.

MÜŞKÜLLERE CEVAB

Çok yolunan kaşlar

Ankara Esma Salim — Vaktile çok yolduğunuz kaşlarınızın eski haline gelmesini istiyorsunuz. Bu sabır meselesidir. Çünkü kaşlardaki kıllar sert ve dik olarak büyümektedir. Onları yumuşatmak için uğraşmak lâzımdır. Sabah akşam kaşlara tatlı bademyağı sürerek masaj yapmalı. Haftada bir gayet sıcak su içine birkaç damla amonyak damlattıktan sonra bir pamuğu bu suya batırarak kaşlara sürmelidir.

Bu suretle terbiye edilen kaşlar büyüdüğü zaman yumuşak ve parlak olur.

2 — Kâfurulu ispirto evde yapılabilir. 90 derecelik 100 gram ispirto içerisine toz halinde 2 gram kâfuru koyup eritmelidir.

Çevirme nasıl yapılır?

Beşiktaş Nimet Z. — (Lohuk) yani çevirme şöyle yapılır: Bir kilo şekere bir kilo su (bir maden suyu şişesi su) ilâve ederek bir tencerede kapağı kapalı olarak beş dakika kaynadıktan sonra içine bir çay kaşığı limon suyu koymalı. Tencerenin kapağını açarak kıvama gelinceye kadar kaynatmalı. (Kıvamı bir fincan soğuk suya, bir az akıtılınca şekerin top gibi dorup suya karışmamasından anlaşılır).

Kıvama gelince içine bir çay kaşığı krem tartar (creme de tartre) koyup karıştırmalı ve ateşten indirmeli. Soğuduktan sonra hep bir tarafa çevirerek (çevirme) denilen reçel meydana gelir. Bu çevirme ameliyesi tahta çubuk veya kaşıkla yapılmalıdır.

Bunu çikolatalı yapmak isterseniz, makineden geçirilmiş çikolata, şam fıstıklısı için dövülmüş veya makineden geçmiş fıstık ilâve olunur.

Kaymaklısını yapmak için gayet taze ve yumuşak lüle kaymak alınır. Üzerindeki deri gibi kısmı çıkarmalı ve yalnız içindeki yumuşak kaymağı şekere katarak çevirmeli.

Portakallı yapmak için büyük bir portakalın kabuğunu rendeleyip çevirmezden evvel ilâve etmelidir.

Kart etleri nasıl yumuşatmalı?

Maçka Cahide: Yaşlı hayvanların etlerini yumuşatmak için el büyüklüğünde parçalara taksim ediniz, ve her parçayı bir dakika kadar merdane ile hamur açar gibi eziniz.

Bu etler ne suretle pişirilirse pişirilsin pamuk gibi yumuşak olur.

İstiklâl cad. komedi kısmında gece saat 20,30 da
DADI

Yünlü eşya

Kısalmaması için nasıl yıkanmalı?

Yünlü fanile, sveter gibi eşya, yıkandıktan sonra çekip kısalmaması için, şu suretle yıkanmalıdır.

20 litre kaynar sıcak su içerisine 30 gram terebentin ve 12 gram amonyak atmalı ve ince rendelenmiş 400 gram beyaz sabun ilâve ederek telle vurmalı, köpürtmeli.

Su ılık olunca ve el dayanır bir hale gelince yıkanacak yünlüleri içine bastırmalı ve hiç çitilemeden hamur yoğurur gibi yoğurmalı. Ilık suda bir kaç defa çalkalandıktan sonra iki havlu arasına sararak kurutmalı, hafif nemli iken tersinden ütülenmelidir.

Madenî eşyayı nasıl parlatmalı?

Evdeki her hangi bir madenî eşyayı parlatmak için hazır kutu satılan toz veya suları almak icap etmez. Evde yapılacak bir bezle madenî eşya pırıl pırıl parlayabilir.

Tüylü bir pamuklu bez almalı, toz almak için satılan sarı bezler bu vazifeyi gayet iyi görür. Dört bardak su içerisine 200 gram tuz atarak eritmeli. Bu tuzlu su içine bezi batırmalı, sıkmadan asıp kurutmalı.

Bir leğen içerisinde sabunlu su yapmalı, ayni bezi (kuruduktan sonra) bu sabunlu suya batırıp sıkmadan asmalı. Kuruyunca kullanılabilir. Bu bezle silinen eşya gayet iyi parlar.

Yoğurdun yeni bir hassası keşfedildi

Yoğurdun bir çok faziletleri vardır. Kana tazelik verdiği, barsakları dezenfekte ettiği, akşam yemeğinde yenirse uyku verdiği malûmdur. Bunlardan başka yeni bir hassası daha keşfedilmiştir. Sabahları kahvaltı olarak taze ve tatlı yoğurt yenirse safra iyi işler ve bu suretle cilt düzgünleşirmiş.

Beyaz ve şeffaf bir tene malik olmak isteyenler sabahları yoğurt yemeli imişler.

Birbirini takibeden tekziplerde havayı sakinleştirmek gayreti seziliyor

Baştarafı 1 nci sahifede

lının Hitleri ziyareti, von Papenin Sofyadan geçerken kral tarafından kabul edildiği, Bulgar Başvekili ile hariciye nazırının Berline gitmek üzere oldukları haberi düşünülürse, bütün emellerinin gerçekleşmesini sadece Almanyadan bekleyen ve Almanyanın direktifile hareket eden Bulgaristanın bugünlerde bir maceraya atılmaktan çekinir görünmesine daha geniş bir mânâ vermek icab eder.

Hulâsa, bütün bu tekzipler bir araya getirilince, Türkiyede son günlerde hâsıl olan gergin ve harbi göze almış vaziyeti teskin etmek gayreti açıkça meydana çıkar.

Diğer bir tekzip daha var ki Avrupanın vaziyeti bakımından çok ehemmiyetlidir. Bir alman gazetesi, Macaristanın üçler ittifakına Sovyetlerin tasvibi ile girdiğini yazmış. Sovyetlerin Tass ajansı bunun doğru olmadığını bildirmeye lüzum görüyor. Bu tekzipte, Sovyetlerin üçler ittifakını hâlâ hoş görmediği mânâsını sezmek hiç yalnış olmaz. Eğer Sovyetler, Almanyanın o kadar arzu ettiği gibi bu ittifaka girmek isteseydi bu tekzibe lüzum kalmazdı. Berlin mülâkatının müspet bir netice vermediğini ilân eden bu tekzibe bir de, Sovyetlerin Berlindeki sefirlerini azlettikleri haberi ilâve olunursa vaziyet daha iyi anlaşılır.

Necmeddin Sadak

Bir vapur tayyare hücumundan kurtuldu

Nevyork 24 (A.A.) — İngiliz «Vestern Prince» vapurunun kaptanı, bugün Nevyork'a muvasalatında bildirmiştir ki hareket limanından ancak 50 mil mesafede iki düşman tayyaresinin bombardımanından kurtulmuştur. Düşman tayyareleri diğer bir vapura taarruz etmişlerdir.

Vester Prince vapurunun 92 yolcusu arasında İngiliz mübayaa komisyonunun beş âzası ve 54 mülteci bulunuyordu.

Alman tebliği

İngiliz tayyareleri Alman topraklarına akınlar yaptı

Berlin 24 (A.A.) — Resmî tebliğ: Bir denizaltı gemisi, cem'an 29.100 tonilâtoluk altı düşman ticaret gemisi batırmıştır.

22/23 Teşrinisani gecesi Alman hava kuvvetleri Londraya yapılan karşılık hücumlarına büyük bir muvaffakıyetle devam etmişler ve kuvvetli hava filoları mükerreren Birmingham'da İngiliz harp sanayi tesisatına hücum eylemişlerdir. Birbiri ardından dalgalar halinde gelen yüzlerce tayyare bu hücum esnasında 300 bin kilodan fazla bomba atmışlardır. Işıklı bombaların ve vukua gelen yangınların çıkardığı ziyadan, askerlik bakımından ehemmiyeti haiz müteaddit mühim fabrikaların tahrib edildiği kolaylıkla müşahede edilmiştir.

23 Teşrinisani sabahı erkenden Grantham silâh fabrikalarına karşı yapılan bir hava hücumu esnasında bu şehirde müteaddit yangınlar çıkmıştır. Porthand, Seuthamton, Portsmound ve Cenubî İngilterede sair mühim hedefler bombardıman edilmiştir.

İngiliz limanlarına daha büyük mikyasta mayn dökülmesine devam edilmiştir.

23 Teşrinisanide Alman tayyareleri yaptıkları keşif uçuşları esnasında Londra üzerine bombalar atmışlardır. Dün gece Alman toprakları üzerine akınlar yapan İngiliz tayyarelerinin ekserisi tayyare dafi bataryalarının ateşi karşısında hadeflerine varamamışlar ve bombalarını tarlalara atmışlardır. Küçük bir yerde İngiliz tayyareleri meskenlere bombalar atarak müteaddit sivillerin yaralanmasına sebep olmuşlardır.

İtalyan tayyare kolu, cereyan eden bir hava muharebesinde altı İngiliz avcı tayyaresi düşürmüşler ve iki tayyare zayi eylemişlerdir.

Dört İngiliz avcı tayyaresi de Alman avcı tayyareleri tarafından düşürülmüştür. Bunlardan biri tayyare dafi bataryaları ateşile düşürülmüştür. Bu suretle 11 düşman tayyaresi düşürülmüş bulunmaktadır.

Yedi Alman tayyaresi üssüne dönmemiştir.

İtalyan tebliği

İngiliz tayyareleri Torino ve Liguryayı bombaladılar

Roma 24 (A.A.) — 170 numaralı tebliğden: Düşman, kıtaatımızın muntazam bir surette yapmakta olduğu manevralara mani olmağa boşuna uğraşmıştır.

Pantelerya civarında avcı tayyarelerimiz, Blenheim tipinde bir düşman tayyaresine yetişerek bu tayyareyi alevler içinde düşürmüştür.

Malta üzerine yapılan hücum hareketi esnasında avcı tayyarelerimiz altı düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Şimali Afrikada düşman tayyareleri Tobruk ve Bardiyaya bombalar atmışlarsa da hasar ve zayiat olmamıştır.

Akdenizde Sisam civarında tayyarelerimiz düşman yelkenlilerini bombardıman etmiş ve yakmıştır. Hafif gemilerimiz, düşmanın silâhlanmış bir motorbotu ile mayn tarama gemilerini bombardıman etmişler ve isabetler kaydeylemişlerdir. Tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüştür.

Düşman hava kuvvetleri Torino ve Liguryа üzerine bir gece akını yaparak infilâk bombaları, yangın bombaları ve tenvir fişekleri atmışlardır. Hasar ve zayiat vuku bulmamıştır.

İtalyanlar Sudanda bir şehri tahliye ettiler

Kahire 24 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği: Kesif kollarımızın ve topçumuzun müteakip tecavüz hareketleri neticesinde, Metemma halen İtalyanlar tarafından fiilen tahliye edilmiştir. İtalyan keşif kolları, ancak geceleri civar tepelerden buraya inebilmektedir. Gallabatın halen kendi ellerinde bulunduğu hakkındaki İtalyan iddialarına, bu tam bir cevaptır.

Kenya, düşmanın adedçe fazla bir müfrezesi, tutmaya teşebbüs ettiği motörlü keşif kollarımızdan birisi tarafından zayiat verdilerek tardedilmiştir.

Diğer cephelerde, vaziyette değişiklik yoktur.

Türk artistlerinin San'at Mucizesi:
Akasya Palas
27 Sonteşrin Çarşambadan itibaren
MARMARA'da

ŞARK sinemasında
BUGÜN'den itibaren
2 FİLM BİRDEN
1 - HACI MURAT
(Türkçe Sözlü)
2 - DELİ GENCLİK
(Fransızca Sözlü
Robert Taylor
Maureen O'Sullivan

YARIN AKŞAM
SÜMER SİNEMASI
DANIELLE DARRIEUX - JEAN KIEPURA
LUCIEN BARROUX
gibi 3 büyük yıldız tarafından harikulâde bir tarzda yaratılan
İKİ GÖNÜL BİR OLUNCA
Monte Karlonun muhteşem dekorları arasında çevrilmiş ŞARKI... MUSİKİ... ve NEŞ'E filmini takdim ediyor. Mevzuunun... Şarkılarının ve neş'e kaynağının birbirine rekabet ettikleri şayanı temaşa müstesna bir film.

Geliyorlar!... ve sizi şimdiye kadar gülmediğiniz derecede güldürecekler!...
Lorel - Hardi
Haydutlar Arasında
En son TÜRKÇE sözlü Komedileri
Bu Perşembe Akşamından itibaren
SARAY sinemasında

CHARLES BOYER
DEMİR KAPI
(TÜRKÇE SÖZLÜ) yakında İPEKTE

İpek - Lâle - Melek - Saray - Sumer - Taksim
Sakarya - Alkazar - Asrî - Şık - Yıldız - Şark
Sinemaları Direktörlüklerinden:
Sayın halkımıza ehemmiyetli ilân
Bugünden itibaren sinema gösterme saatlerimizi aşağıdaki şekilde değiştirdiğimiz arzolunur.
Her gün saat: 11 - 1.30 - 3.30 - 5.30 ve 8 de

Avrupa tarihinin dönüm noktası... ŞAHANE saraylarda... ŞAHANE bir Aşk... Avusturya imparatorluğunun gözleri kamaştıran ihtişam arasında
SALTANAT KURBANLARI
Senenin en büyük filmi. Baş rollerde: EDWİGE FEUILLERE — JOHNE LODGE
Önümüzdeki ÇARŞAMBADAN itibaren: MELEK'te

SÖZÜN GELİŞİ

Iki hikâye

Bugünkü mevzuumuz iki La Fontaine hikâyesinden ibarettir. Fakat şu satırların muharriri kendini okuyucularından daha anlayışlı saymadığı için hikâyeler üzerinde izahata girişmiyecek, gazetelerde «Yeni nizam» ve «Yeni bir muharebe» nin tafsilâtını okumakla meşgul okuyucularına sadece büyük hakîm La Fontaine'in ağzından bugünkü vakaları tesbit eden iki «leb» demekle iktifa edecektir. Şöyle ki:

1 — Vaktile minimini bir kuzu, bir keçi yavrusu ve bir sevimli dana nasılsa aslanla ahbap oldu. Hattâ dostluk o kadar ileri gitti ki bu dört hayvan badema ellerine geçecek herşeyi aralarında müsavaten paylaşmak, ne bulurlarsa dörde bölmek üzere adalete uygun bir ortaklık anlaşması imza ettiler.

Anlaşma meriyete girdikten sonra bir gün herşeyden bihaber su içmeğe giden bir geyik yavrusu dört arkadaşın kurduğu pusuya düşüverdi. Ortaklar derhal aslana haber gönderdiler ve hepsi geyiğin başına toplandılar.

Aslan şöyle bir etrafına bakıp ortakları saydıktan sonra kuvvetli pençelerile geyiği dört müsavi parçaya böldü ve taksim işine girişerek dedi ki:

— Muhterem ortaklar! Bu taksim işinde bir gürültü çıkaracağınızı ümid etmiyorum. Bilirsiniz ki ben bütün hayvanların kralıyım. Binaenaleyh ilk parça benimdir. İkinci parça galibin, üçüncü parça bana bütün galibiyetleri temin eden kuvvetli pençemin hakkıdır. Dördücü parçaya gelince içinizde onu almaya kalkanın belini kırarım.

Aslan parçaları teker teker midesine gönderirken üç ortak esasen yiyemiyecekleri şu avın adalet dairesindeki taksimine hayran kaldılar.

2 — Birgün kuşların kralı olan kartal bir sürünün üzerine yüksek-lerden yıldırım gibi indi ve bir kuzuyu kapıp havalandı. Bunu bir karga gördü. O da kartal gibi yapmak istedi. Sürünün etrafında döndü, dolaştı. Nihayet koyunların en güzelini seçerek üzerine atıldı. Pençelerini koyunun tüylerine geçirerek onu havaya kaldırmaya çalıştı.

Kanad çırpmaları üzerine başını o tarafa çeviren çoban bir de ne görsün! Bir karga koyunlardan birini kaçırmaya çalışmıyor mu? Hemen üzerine atıldı, uçmaya yeltenen kargayı yakaladı. Bir kafese koyup akşam evine götürdü. Çobanın çocukları uzun müddet bu karga ile oynayıp eğlenceli vakitler geçirdiler.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Dünya terzi kralı öldü

Dünya terzi kralı ünvanını taşıyan Domenico Caoraceni Romada vefat etmiştir. Bu terzi yalnız İtalyanın değil bütün dünyanın en maruf ricalini giyindirmiş olmakla iftihar ediyordu. Bunların arasında kral sekizinci Edvard vardır. Sabık İngiliz kralı, sabık prens dö Gal ünvanı ile veliahd iken Londranın terzileri bütün dünyada meşhur oldukları halde elbiselerini Romadaki bu terziye diktiriyordu. İtalyanın ve dünya artistlerinin çoğu elbiselerini bu Romalı terziye yaptırmakta idiler. Caraceni sanatında o kadar mahirdi ki sinemalarda meşhur artistlerin giydikleri elbiselerin bir bakışta hangi ustanın elinden çıktığını sıhhatle söylerdi.

Ölçü almakta ve kumaş kesmekte eli son derecede hafif idi. Birkaç dakikada bu işi bitirirdi. Bu terzi ustası terziliğin de güzel sanatların bir şubesi olduğunu ve diğer sanatlar gibi mahir terzilerin de fıtrî kabiliyetleri ile yetiştiklerini daima iddia ederdi.

Caraceni geçen umumî harpte Alp avcı alaylarından birinde hizmet etmiş ve ağır surette yaralanmıştı. Terzilikteki meharetinin sırrını soranlara terzilikte usta bir elin mühim rol oynadığını velâkin emin ve isabetli bir gözün daha mühim bulunduğunu söylerdi.

Bir şehre gökten balık yağmış!

İtalyada Pirano körfezi ve şehri üzerine geçen hafta gökten balık yağmıştır. Ahali sokalara dökülmüş ve canlı canlı kaldırımların üzerinde çırpınan balıkları toplamışlardır. Herkes götürebildiği kadar balık toplayıp evine götürmüştür. Bu garip hâdise gökten inen nimet hakkında yapılan tahkikatta şiddetli bir fırtına esnasında körfeze inen bir hortumun denizin suları ile beraber birçok balığı havaya çıkarmış olduğu ve sonradan balıkların şehrin üzerine döküldüğü anlaşılmıştır. Birkaç dakika devam eden balık yağmuru esnasında kaldırımlara dökülen balıkların miktarı yüzbinlerce tahmin edilmiştir.

Kadın takkesinden çıkan servet

Floransada Pallani isminde bir eskici bir evden bir hayli müstamel kadın elbisesi satın almıştır. Bunları satan genç kadın bu elbiselerin yakınlarda vefat eden ihtiyar halasından miras kaldığını söylemiştir. Eskici bu elbiseleri karıştırırken eski bir kadın takkesinin içi katı olmasından şüphelenmiş. dikişlerini söktüğü zaman meydana 1550 liretlik evrakı nakdiye ve 75,000 liretlik bir tasarruf sandığı cüzdanı bulmuştur. Eskici bunları polise vermiştir. Malın sahibi genç kız halasının bu kadar büyük bir serveti bulunduğudan haberi yokmuş.

Dünyanın en talihsiz adamı

Amerikada Ayirsar şehri hastanesinde tedavi edilmekte olan eshabı emlâkten James Cilan dünyanın en talihsiz adamı addedilmektedir.

Bu talihsiz adam, hastaneden çıktıktan sonra başından geçen felâketleri halka anlatmak için Amerika radyo şirketlerinden biri tarafından çok müsaid bir teklif almıştır.

James Cilan, 35 sene zarfında 200 kazaya uğradığı cihetle, dünyanın en talihsiz adamı sayılıyor. Jamesin başından geçen son kaza, otomobil çarpması olmuş ve hayatına mal olmasına ramak kalmıştır. Bu talihsiz adam 1931 senesindenberi on iki defa otomobil, tramvay ve tren kazasına uğramıştır. 200 defa kaza geçiren James odun yararken yanlışlıkla baltayı ayağına vurarak sağ ayağının ameliyatla kesilmesine lüzum görülmüş, başka bir kaza esnasında hendeğe yuvarlanmış, iki kolu kırılmış, bir defasında sağlam bir adamdan kendisine kan nakledilirken yanlışlıkla, kendi kanı sağlam adama verilmiştir.

Radium nakleden araba

Amerikada dünyanın başka yerinde bulunmıyan hususi bir araba mevcuttur. Bu araba ile radium merkezinden hastanelere bu kıymetli madde nakledilmektedir. Araba çelikten mamul olup tanklara benzemektedir. Arabanın bir gramdan fazla radium nakletmesine müsaade edilmemektedir. Şunu da ilâve edelim bir gramlık radium 1000 kilo ağırlığında kurşun bir sandık içinde götürülmektedir.

40,000 liraya satılan bir kulak

Amerika milyarder kızlarından mis Doris Banaple sık sık Şikagodan Los Angeles'e gidip geldiği posta tayyare pilotlarından Emili çıldırasıya sevmiştir. Fakat mis Dorisin genç tayyareciye aşkını ilân eylemesine ve kendisile evlenmesine mâni olan bir kusuru vardı.

Genç kız, küçük iken hastalığa tutulmuş ve doktorlar hayatını kurtarmak için sağ kulağını kesmişlerdi. Bir doktor, kendisine kulağına benziyen bir kulak satın almasını tavsiye etmişti.

Genç kız, gazetelere ilân vermiş ve kendisininkine benziyen bir kulak bularak 25,000 dolara, yani bizim paramızla aşağı yukarı 40,000 liraya satın almıştır.

Genç kız, bu iğreti kulak, kesik kulağına dikilerek tamamile iyileşince, tayyareciye derin aşkını ifşa etmiştir. İki gencin düğünü, geçen temmuzda yapılacaktı. Fakat tayyareci, bir kaza neticesinde ölmüş ve mis Doris de kendisine kulağını veren Domen ile evlenmiştir.

Tütün işleri

Virjini tipi tütünler yetiştirmek için tecrübeler

İngilizlerin piyasalarımızdan mühim mikdarda tütün mübayaa etmekte olduğu malûmdur. Buraya gelen haberlere göre İngilizler bu sene sigara fabrikalarında Türk tütünlerini kullanmağa karar vermişlerdir. Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti satış işlerinde itina gösterilmesini alâkadarlardan istemiştir.

Yerli Virjini tipi tütünlerimiz İngiliz piyasasında mühim rağbet kazandığından bu sene istihsalât ona göre tanzim edilmiştir.

Dünya pazarlarında revaçta bulunan Virjinya Sortu tomurhların memleketimizde yetiştirilmesi tecrübelerine Bucakta devam edilmiş, ayrıca şark mıntakasında Malatya ve Silvan gibi yerlerde de bu tütünlerle birlikte İran tönbekileri yetiştirilmesi denemelerine girişilmiştir.

Geçen sene olduğu gibi bu sene de İzmit, Edirne, Bitlis nümune tarlaları, Egede Bergama, Milâs ve Ahmedbeylide, Karadenizde Bafra, Alaçamda, Samsunda Tekeköyde, Trabzonda Polathanede hastalıklarla mücadele örnek fidelikleri tesis edilmiştir.

Tütün mahsulüne tarlada ve ambarlarda zarar veren haşere ve hastalıklarla en yeni şekillerde mücadele usullerini eksperlere göstermek için tütün enstitümüzde açılan gazlama ve temizlik kursları ders ve tatbikatına 1,144 eksper iştirak ettirilmiştir.

Yol inşaatı

Çalıştırılan amelenin sayısı arttırıldı

İstanbulda yapılması zarurî görülen yolların inşaatı devam etmektedir. Belediyece inşaatına devam edilen bazı yollarda, tramvay hatlarında geceleri de çalışılmakta idi. Dış ışıkları söndürme tatbikatı başladıktan sonra geceleri bu faaliyet durdurulmuştur.

Belediye alâkadar yol müteahhidlerine ve elektrik, tramvay, tünel işletmesi umum müdürlüğüne yapmış olduğu tamimde geceleri çalıştırılan amelenin gündüz faaliyetine alınarak işçi adedinin çoğaltılması ve inşaatın bir an evvel ikmalini bildirmiştir.

Taksimle Harbiye arasındaki yolda çalıştırılan amele sayısı da bir misli çoğaltılmış, yağmurlu havalar bastırmadan inşaatın ikmaline çalışılmıştır.

Konya mıntakasında hayvan hastalıklarile mücadele

Ankara 23 (Telefonla) — Geçen yıl Konya mıntakasında hayvanlar arasında çok büyük telefata sebebiyet veren teneffüs ve hazım yolları parazitleri mücadelesine başlanmıştır. Mücadele Konyanın muhtelif kazalarında müteaddid ekipler tarafından yapılmaktadır.

Bir İsveç vapuru torpillendi

Nevyork 24 (A.A.) — İsveçin «Anten» vapuru, İrlandanın 250 mil garbında torpillenmiş olduğunu fakat henüz batmadığını telsizle bildirmiştir.

Fransada iki tevkif

Clermont - Ferrand 24 (A.A.) — (Havas): Fransanın en büyük tayyare fabrikacılarından B. Demoitine ile eski nazırlardan sosyalist mebus B. Montet'nin oğlu Jacques Montet tevkif edilerek idareten Pelle - Voisin şatosuna hapsedilmiştir.

Finlândiya ticaret heyeti Sofyada

Sofya 24 (A.A.) — Bir Finlândiya ticaret heyeti Sofyaya gelmiştir. Bu heyet Finlândiya ile Bulgaristan arasında ticaret mübadelelerinin yeniden tesisi meselesini müzakere edecektir. Finlândiya bilhassa Bulgar tütünlerine alâka göstermektedir.

Diğer taraftan bir Bulgar ticaret heyeti de İtalyan - Bulgar ticaret anlaşmasının tecdidini müzakere için Romaya gidecektir.

Günün Ansiklopedisi

ERGERi

Yunanlılar İtalyanları Arnavutluğun Ergeri şehrine doğru sürüyor. Buranın da sukutu muhtemeldir.

Fransızcası Argyrocastro diye yazılan Ergeri grekçede «Gümüş kale» mânasınadır. Bizim zamanımızda Yanya vilâyetimize tâbidi. Deropoli vadisinde Arcelik dağının tepeleri üzerinbulunmaktadır. Geçen asrın sonlarında 10,000 nüfusu vardı ve ancak 500 kadarı hıristiyan, gerisi müslümandı. Şimdiki ehalisi 8,000 dir.

Şehirde bir kalenin harabesi dikkati celbeder. Bizim zamanımızdayken bir de enfiye fabrikası vardı.

[Yazan: André Maurois]

FRANSA harbi nasıl kaybetti?

No. 10

General Gamelin nasıl bir insandı? Aleyhindeki ithamlar ve tenkidler

General Alman taarruzunu bekliyordu: «Her şey Almanların hücum edeceklerine delâlet ediyor» diyordu

Harbin başlangıcındanberi Reynaud general Gamelin'e karşı husumetini izhardan hali kalmamıştır. Başkumandanının faaliyetsizliğini daima tenkid eder ve ordunun kendisine itimadı kalmadığını iddia eylerdi.

Filvaki general Gamelin 1939 eylûlünde Zigfrid hattına karşı gayyurane bir hücum teşebbüsünde bulunmamış ve bilâkis (Sar) havzasında ihtiyatkârane hareketlerle iktifa etmişti. Muarızları ise Alman ordusunun büyük bir kısmı Lehistanda meşgul bulunmasının Fransızlara katî bir hücumda bulunmak için en iyi bir fırsat verdiği iddiasında bulunmuşlardır.

Bu tarizlere karşı general Gamelin harbin başlangıcında İngiltere ile Fransanın bir taarruz hareketine başlamak için icap eden malzemeye ve bilhassa kâfi mikdarda tayyarelerle ağır toplara malik bulunmadıklarını söylemşitir. Bu gibi malzemeye malik olmaksızın yapılacak hücumlar Fransızlara pek ağır zayiata mal olurdu. Fransız başkumandanının ağzından bir gün şu sözler işitilmiştir:

«— Harbe Verdun melhamesi gibi büyük bir muharebe ile başlamak istemem. Fransa doğumu en aşağı derecede bulunan bir memlekettir. Geçen umumî harpte de pek büyük zayiata uğramıştı. Bir daha böylece kan kaybedecek olursa Fransanın yaşamasına imkân kalmıyacaktır. Fransanın şimdi yapacağı harp ilmî ve teknik mahiyette olmalıdır.

Zayiata mahal bırakmıyacak her türlü ilmî ve teknik hazırlık yapılmalı ve tedabir alınmalıdır.»

Şunu da itiraf edeyim ki Gamelin'in bu gibi sözleri o zaman bana âkilâne görünmüştü. Askerliğin acemisi olan bir adam için Gamelin'in askerî kabiliyetleri hakkında hüküm vermeğe kalkışmak bir küstahlık olurdu.

General Gamelin (Marn) muharebesinde general (Joffre) un beraberinde idi. Buradaki Fransızların meşhur manevrasını general Gamelin hazırlamıştı. Malûmdur ki bu manevra Fransız ordusuna parlak bir zafer temin etmişti. Gamelin Fransız umumî erkânı harbiyesinin örnek olmağa lâyik zabiti idi. (Marn) muharebesinden sonra şayanı hayret bir surette fırka kumandanlığı vazifesini ifa etmişti.

Gamelin ilk görüştüğü insana fikir ve kalbine hiç nüfuz ve nazar edilemez hissini verir. Kısa ve dik bıyığı, küçük gözleri, dudakları dar olan ağzı kendisini deşifre edilmez ve anlaşılmaz bir şahsiyet olarak gösterir.

Ne Foch'un fışkıran canlılığı, ne de Joffre'in ağır tartan feraset ve dehâsı Gamelin'de yoktu. Gamelin az söyler bir adamdır. Bir defa bir ziyafette beraberce bulunmuştuk. Yemeğin sonuna kadar mutlak sükûtu muhafaza eyledi.

Maahaza kendisi tab'an nazik ve mütevazı idi. Umumî erkân zabitleri kendisine karşı kuvvetli şahsî muhabbet ve merbutiyet hissederler.

***

Gamelin, kendisile ne zaman görüşsem bana karşı gayet dostane hareket etmiştir. Gamelin general Gortun umumî karargâhını ilk defa ziyaret ettiği zaman beni üniformalı görerek dedi ki:

« — Bu ne! Bu kadar yaşlı olduğunuz halde hâlâ mülâzım mısınız?

Ben de cevaben dedim ki:

«— Mösyö general geçen umumî harptenberi mülâzım bulunuyorum.»

Bu cevabıma karşı gülerek şunları söyledi:

« — Yirmi seneyi terfi etmeden geçirmişsiniz. Bu olamaz. Ben sizi yüzbaşılığa terfi ettireceğim.»

General Gamelin ikinci defa İngiliz umumî karargâhına geldiği zaman beni hâlâ mülâzım üniformasında görerek hayretini izhar etti.

«— Neden hâlâ mülâzım...» diye alayım kumandanı miralay Petitbon'a sordu. Sözüne devamla dedi ki:

«— André Maurios'nun yüzbaşılığa terfi edilmesi için telefonla Harbiye Nezaretine teklifimin bildirilmesine sizi memur etmiştim.»

Miralay verdiği cevapta:

«— Emrinizi ifa etmiştim. Lâkin ortaya bir engel çıktı. Talimatname terfi için iki defa kursa devamı icap ediyor. Mösyö Maurois ise bunlardan yalnız birine devam etmiştir.

Bu sözleri dinledikten sonra general Gamelin lord (Gort) a dönerek: «Hangi işe baksanız zorluklarla karşılaşırsınız. Bir başkumandanın birini yüzbaşlığa terfi ettirmek hususunda bu kadar müşkülâtla karşılaşacığını hiç hesap etmemiştim.»

Biraz sonra nihayet rütbemi yüzbaşlığa terfi ettiler. Bu münasebetle general Gamelin bana gönderdiği samimî bir kartta şu sözleri yazmıştı: «Nihayet maksad hasıl oldu! Lâkin bu kadar geç kalmış bir terfi için sizi tebrik etmeğe cesaret edemiyorum.»

Umumî karargâhta

Kartta başkumandan beni umumî karargâhın bulunduğu Vincennes şatosuna davet etmişti. Buradaki müstahkem mevkiin kubbeli salonunda verilen öğle yemeğinin bende bıraktığı lâtif hatırayı hâlâ muhafaza ediyorum. Ziyafette general Gamelin'in erkânı harbiyesi, Şimalî Afrikadaki umum müsellâh kuvvetlerin başkumandanı general Nogués ve Fransanın Belgrad sefiri Brugère hazır bulunmuştu.

Ziyafetteki görüşmeler hazır bulunanların resmî vazifeleri etrafında cereyan ediyordu. General Nogués Şimalî Afrikadaki ordusunun ihtiyaçlarından bahsediyordu. Sefir Brugére Yugoslavya tarafından Fransaya sipariş edilip de henüz teslim edilememiş silâhlarla harp levazımını anlattı.

Her ikisine de general Gamelin müsbet, sarih ve memleketin mevcud malzeme menabiine ihatalı ve doğru vukufu bulunduğunu isbat eden cevaplar verdi. Başkumandanın cevapları çok iyi intibalar bıraktı.

Ben de (Sar) havzasına sevkedilmekte bulunan elli birinci İngiliz fırkası hakkında bir sual sordum. Resmî mevzular üzerindeki görüşmeler bittikten sonra söz Fransız akademisine ve bunun eseri olan (Diksiyoner) e intikal etti. General Gamelin bana dedi ki:

«— Geçen umumî harpte olduğu gibi şimdiki harpte de askerlerimiz için bir isim ve lâkab bulmak lâzımdır. 1914 de Fransız askerleri kendilerine Poilus diye bir isim vermişlerdi. 1940 da henüz askererimiz vaftiz edilmedi.»

Almanların hücumunü bekliyordu

Sefir Brugére başkumandandan yakında Almanların bir hücum yapacaklarını bekleyip beklemediğini sordu.

General Gamelin «evet» dedi ve isbat için de şunları ilâve etti:

«— Her şey Almanların hücum edeceklerine delâlet ediyor. Tayyarelerimiz ve ajanlarımız Almanların hücum hazırlıkları yaptıklarını tesbit etmişlerdir. Cephemize yakın erazide Almanlar büyük topçu kuvvetleri tahşid ediyorlar. Her bir tarafta mühimmat depoları vücuda getiriyorlar, sivil ehali buralardan tahliye edilerek uzaklaştırılıyor.

Filvaki Almanların bu faaliyetleri bir harp hilesi de olabilir. Lâkin mareşal Göring dün söylediği bir nutukta mühim vakayie şahid olacağımızı haber vermiştir. Alman mareşali şimdiye kadar ne söylemiş ise doğru çıkmış olduğundan bu defa da hakikati söylemiş olduğuna hükmetmekliğimiz icap eder. Çok büyük hücum karşısında kalacağımızı beklemeliyiz.»

Başkumandanın Almanların darbesini beklediğini söylediği zaman gösterdiği sükûn ve soğukkanlılık insanda emniyet ve itimad uyandırıcı idi. Herkes kendi kendine şunları söylemiştir:

«— Gayri kabili tahrip zindeliği ile birlikte Joffre'un ta kendisini karşımızda görüyoruz.»

Lâkin Paul Reynaud bu kanaate iştirak etmyiordu. Başvekil bu münasebetle diyordu ki:

«— Neden bizim iki başkumandanımız vardır? Eğer general Georges ordularımızı idare ediyorsa general Gamelin'in rolü umumî erkânı harbiye reisliğine ve memleketin müdafaası vazifesine hasredilmelidir.»

Tren Siirde yaklaşıyor

Kışın haftalarca süren yağmurlar Siird'in sıkıntılı günlerini teşkil ediyor

Siird (Akşam) — Siirdin üzüntülü günleri başlıyor. Bir hastaya uzun kış geceleri ne kadar ıztırap verirse Siirdlilere de kış o kadar hüzün verir. Çünkü yağmurlar başlıyor ve yollar kapanıyor. Diyarbakırdan yani şimendiferden 185 kilometre uzakta olan bu şark vilâyeti ancak genç cümhuriyetimizin sayesinde trene bu kadar yaklaşabilmiştir. Yoksa padişahlık zamanında buradan İstanbulu düşünmek, İstanbuldan Amerikayı düşünmek gibi bir şeydi.

Şimdi hiç olmazsa Diyarbakıra kadar 5-6 günlük bir hayvan yolculuğundan sonra kavuşuluyor. Fakat ne de olsa bu teselli kışın doğurduğu sıkıntıyı tamamen gideremez. Herkesin gözleri göktedir. Acaba yağmur kaç gün sürecek, yollar kaç günde kuruyacak ve otomobil sesini ne zaman duyacağız?

Haftalarca süren yağmurlar başladıktan sonra aylarca tekerlekli vasıtalara kapalı olan yollardan ilk otomobilin görünüşü büyük bir sevinç verir.

Gerçi son iki ay zarfında yollarda büyük bir faaliyet göze çarpıyor. Garzanla Siird arasında yüze yakın kaldırımcı çalışıyor. Fakat bu hareket ve faaliyet daha önce başlasaydı belki yarı yolu bulurdu.

Siirdin bu kış büyük bir tesellisi var. Tren Siirde yaklaşıyor. Cümhuriyet hükûmetinin büyük eseri... Bismile kadar işliyen trenlerin tiz düdük sesini gelecek sene duymak ümidi... Eğer (Salat) ve (Batman) çayları üzerlerine kurulacak köprüler ilk baharda biterse Siirde 30 kilometre mesafede bulunan Kurtalan kaza merkezine trenin gelmesi birkaç aylık iştir.

Radyo ve elektrik

Bu izahattan sonra burada radyonun değerini anlamak zor değildir. Bir seneye yakın zamandanberi kırık bulunan büyük elektrik motörü tamir edildi. Cümhuriyet bayramındanberi radyo sesini daha vuzuhla işitmekteyiz. Evvelce yalnız geceleri işliyen motör, Ankarada tüccar Vehbi Koçun yeni valimize bir dostluk nişanesi olarak temin ettiği bol mazotla artık öğle ve sabah radyo zamanları da çalışmaktadır.

Vehbi Koçu şahsen hemen hiç tanımıyan Siird halkı, şimdi bu maruf tüccarın ismini öğrenmiştir.

Yeni faaliyetler

Siirdde ilk caddeyi açan vali Sakıp Beygo olmuştur. İlk parkeyi sokan vali Halûk Pepeyi olacaktır. Bunun için hazırlıklara başlanmış, bir miktar taş ihale olunmuştur.

Önümüzdeki ilkbaharda her nahiye merkezinde nümuneye uygun birer ilkmektep binasına başlanacaktır.

Ayni zamanda şehrin bitişiğinde istimlâk olunan geniş sahaya da daire reislerinin ikametlerine tahsis edilmek üzere Ankaradaki küçük evler kooperatifinin yaptırdığı evlere uygun evler yaptırılacaktır.

Diğer mektuplarımda şehre isalesine başlandığını yazdığım su ameliyesi ilerlemektedir. Gelecek mektubumda bu suyun şehre aktığını müjdeliyeceğimi tahmin ediyorum.

Yeni gümrük tarifesi kanun lâyihası

Ankara 23 (Telefonla) — Yeni gümrük tarifesi kanun lâyihası Gümrük ve İnhisarlar Vekilinin riyasetindeki komisyon tarafından tedkik edilmiştir.

Muhtelif memleketlerin gümrük mevzuları üzerinde yapılan tedkikattan sonra hazırlanan bu lâyiha yakında Başvekâlete verilecektir.

Bu lâyiha ile gümrük idarelerini ve mükellefleri alâkadar eden muameleler basitleştirilecektir.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Kovboy kadın

Genç adam birdenbire arkadaşlarına sordu:

— İçinizde çok seyahat edenler vardır. Hiç yolunuz Meksika körfezine, oradaki adalara, Birleşik Amerika cümhuriyetinin cenup sahillerine düştü mü?

Arkadaşları gülümsediler. Hiçbiri oralara kadar gitmemişti.

Genç adam sözüne devam etti:

— Bundan yedi sekiz sene evvel Amerikada iken benim yolum oralara düştü. Bakınız nasıl?... Amerikada Louisiana eyaletinde tahsil ediyordum. Bir gün elime geçen bir gazetede bir ilân gördüm. Bu ilânda yakında gayet güzel, uzun bir vapur gezintisi yapılacağından bahsediliyordu. Bu vapur gezintisine muayyen bir para veren herkes iştirak edebilecekti. Gezinti şöyle olacaktı: Meksika körfezi sahillerinden kalkacak bir vapur Küba, Jamaica, Antil adalarına birer birer uğrayacaktı. Zaten benim tahsilde bulunduğum Louisiana vilâyeti de Meksika körfezine bakar. Bunun için bu güzel gezintiye iştirak etmeğe karar verdim. Bir ay sonra gayet lüks bir vapurun küçük kamarasına yerleşmiş, dünyanın en güzel seyahatlerinden birini yapıyordum.

Bu Meksika körfezindeki adalar küçüklüğün denberi merak ettiğim yerlerd.. Bunun için vapur seyahatindeki her günün zevkini âdeta yudum yudum içiyor gibi idim. Hele vapurda bulunan ufak tefek kumral, uzun uzun gözlü genç bir kadın beni son derece meşgul ediyordu. İsmi Meri idi. Onun Amerikanın Texas vilâyetinden olduğu söyleniyordu.

Seyahatimiz mehtaplı zamana tesadüf ettiği için geceler son derecede güzel oluyordu. Meri ile güvertenin en arkasında demir parmaklıklara dayanıp yanyana sigara içiyorduk. Çok hayalperest, hassas bir kadına benziyordu. Geceleri ay ışığında yaldızlanmış gibi duran dalgalara bakarak şiirler okuyordu.

Öyle şairane arzuları vardı ki bunları onun kendi ağzından dinlerken şaşıp kalıyordum. Meselâ bir gece bana:

— Sabaha kadar uyumıyalım... Güverteden güneşin doğuşunu seyredelim!... demişti.

Artık onu lüzumundan fazla da ince bulmağa başlamıştım. Kendi kendime «Canım! Artık bu derecesi de lüzumsuz... Hani olur olmaz şeylere göz yaşı döken, kelebeklerin ölümü için ağlayan hasta ruhlu bazı kadınlar vardır. Galiba bu da onlardan... Şiirden, güzel manzaradan, denizden, mehtaptan, musikiden başka hiçbir şey düşündüğü yok... Adeta maddî dünya ile alâkasını kesmiş gibi...» diyordum.

Lâkin bir taraftan da Merinin hayat dolu, şeytanlık dolu gözlerine bakıp mırıldanıyordum: «Gözlerinin manası ne kadar başka!»

Seyahatimiz son günlerine yaklaştıkça aramızdaki arkadaşlık, samimiyet de gittikçe artıyordu. Güzel yol arkadaşım memleketi olan Texasa çıkmak istiyordu. Bana da:

— Siz de oraya çıkınız... Çok enteresan yerdir. Bir kere Texas kovboy memleketidir. Kovboyların hayatlarını, eğlencelerini yakından görürsünüz... diyordu.

Bunları söylerken o derece tatlı idi ki dayanamadım:

— Peki... dedim, ben de sizin memleketinize çıkacağım!...

Hakikaten birkaç gün sonra Meri ile birlikte Texasa çıktık. Burası hakikaten görülecek bir yerdi. Orada on beş gün kadar kaldım. Bu sırada Meri ile ahbaplığımız gittikçe artıyordu.

Bir gün duvarlarda bir ilân gördüm. Burada birkaç gün sonra yapılacak kovboy müsabakalarından bahsedil.yordu. Bu arada Mariposa isminde cesareti ile meşhur bir kadının yapacağı marifetler ballandıra ballandıra yazılıyordu.

«Şu eğlenceyi göreyim!» dedim. Malûm günde, eğlencelerin yapılacağı yere gittim. O günü telefonla Meriyi birkaç defa aramış, fakat bulamamıştım.

Bunun için eğlencelere yalnız gitmiştim. Eğlenceler büyük bir meydanda yapılıyordu. Evvelâ kovboyların en azgın birkaç atı nasıl zaptettiklerini seyrettik. Bundan sonra ortaya gayet azgın bir at getirildi. Bır adam ses büyültücü âletle bütün seyircilere şunu ilân etti:

— Gördüğünüz hayvan Texasın en azgın atıdır. Bunun üstüne hiçbir binici atlamağa cesaret edemez. Fakat işte şu genç kadın şimdi bu cesareti gösterecektir... İşte meşhur Mariposa...

Ortaya kovboy elbisesi giymiş, başında geniş şapkası, bol paçalı ve kenarlarına şangır şangır paralar dikilmiş ufak tefek bir kadın meydana çıktı. Dikkatle bakınca hayretler içinde kaldım. Bu kadın benim yol arkadaşım Meri değil mi idi?

O hassas, o ince, o çıt kırıldım kadın bu kıyafette!... Ve bu azgın atın yanında!... Demek Mariposa o idi ha!... Bu müstear ismi kullanıyordu.

Ben aptal aptal ona bakıyordum. Bu sırada azgın at şaha kalkmıştı. Lâkin bizim Meri biran içinde azgın atın üzerine sıçradı. Hayvan evvelâ bütün huysuzluğunu göstermek istedi. Fakat üzerindeki kadın ona o derece hâkimdi ki, biraz sonra o azgın at kuzu gibi olmuştu. Etraftan dehşetli bir alkıştır başladı.

Meri alkışlar arasında önümden geçerken beni gördü. Elimi sıktı.

Hâlâ:

— Hayret... diyordum, vapurdaki o hayalperest kadınla, şu karşımdaki kovboy kılıklı kadın arasında ne büyük fark var!...

İşte o günden sonra hiçbir kadın hakkında ilk görüşte hemen bir hüküm vermiyorum...

Hikmet Feridun Es

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği: 3600. altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565
Yazı işleri: 20765 — İdare 20681
Müdür: 20497

Şevval 25 — Kasım 18

S.	İm.	Gü.	Öğ.	İkl.	Ak.	Yat.
E.	12,31	2,15	7,17	9,45	12,00	1,36
Va.	5,15	6,59	12,01	14,30	16,44	18,21

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Trabzon lisesi Şarkın en büyük ilim ocağıdır

400 yatılı ve 1500 gündüzlü talebe alan yeni lise binası açıldı

Yeni lise binasının önden görünüşü

Trabzon (Akşam) — Yurdun her tarafını imar edip kültür ve medeniyet eserlerile süslemeyi başlıca gaye edinen Cümhuriyet hükûmetinin Karadeniz kıyılarında da inşa ettiği âbideler son senelerde hızla inkişaf edip yükselmektedir.

Bu meyanda 938 yılında, Trabzonda temeli atılan 350 yataklı nümune hastanesi ile birlikte başlanan yeni lise binasının inşası ikmal edilerek muvakkat kabulü yapılmış ve bu sene zarfında, bu binada tedrisata başlanmıştır.

Açılış töreni Cümhuriyet bayramında parlak bir merasimle yapılan yeni lise binası Karadeniz kıyılarından maada şark şilâyetlerimizin de en büyük kültür merkezini teşkil etmektedir.

Dünyanın en yüksek mektep mimarlarından profesör Tavt'ın hazırladığı plân üzerine inşa edilen yeni lise binası bugün içinde 400 yatılı talebeden maada 1,500 kadar gündüzlü talebeyi barındıran muazzam bir kültür âbidesi halinde gerek şarkın, gerekse Karadeniz kıyılarının engin ufuklarını Cümhuriyetin bir irfan ve feyiz ışığı halinde aydınlatmaktadır.

Yeni lise binasında tedrisatın bu yıl başlaması senelerdenberi binasızlık yüzünden tahsilden mahrum kalan yüzlerce memleket çocuğunun tahsil hayatına kavuşmasına medar olduğu gibi, ayrıca üç senedenberi; gene binasızlık yüzünden ortamekteplerde zaruret dolayısile tatbik edilen çifte tedrisat usulünün ortadan kalkmasını temin etmiştir.

Trabzon gibi yalnız ilkmekteplerinde 9,300, lise ve ortamekteplerinde 3,000den fazla talebesi bulunan bir şehir için bu bina yalnız bir kültür âbidesi olmakla kalmıyor, ayni zamanda bir cankurtaran vazifesini de görmektedir. İçindeki bazı noksanları ikmal edilir edilmez katî kabulü yapılacak olan bu irfan müessesesi 129,5 metre uzunluğu, 45 metre genişliğinde, bodrum katından maada üç kattan ibaret olup 24 dershane, jimnastik ve konferans salonlarile kütüphane, kalorifer, lâboratuvar, mutfak, yemekhane ve yatakhanelerile birlikte bütün fennî tesisatı havi bulunmaktadır. Binanın bodrum katı hem kışlık teneffüshane, hem de ileride sığınak vazifesini görebilecek bir şekilde yapılmıştır.

Lise binasından maada vilâyet dahilinde bir yılda inşa edilen ve Cümhuriyet bayramında açılış merasimi yapılan yeni binalar meyanında Şalpazarı, Tonya, Kadahor, Dernek, Maçka, Yomra hükûmet konaklarile yeni borsa binası da bulunmaktadır.

ANKARA RADYOSU

25 Teşrinisani pazartesi öğle ve akşam

12,30: Program, 12,33: Muhtelif şarkılar, 12,50: Haberler, 13,05: Saz eserleri, 13,20: Karışık program (plâk), 18,03: Caz orkestrası, 18,40: İncesaz, 19,15: Hafif melodiler (plâk), 19,30: Haberler, 19,45: Şarkı ve türküler, 20,15: Radyo gazetesi, 20,45: Cenubî Amerika havaları (plâk), 21: Dinleyici dilekleri, 21,30: Konuşma, 21,45: Radyo orkestrası, 22,30: Ajans ve borsa haberleri, 22,45: Cazband (plâk).

26 Teşrinisani salı sabahı

8: Program, 8,03: Hafif müzik (plâk) 8,15: Haberler, 8,30: Hafif müzik (plâk), 8,45: Ev kadını.

BULMACAMIZ

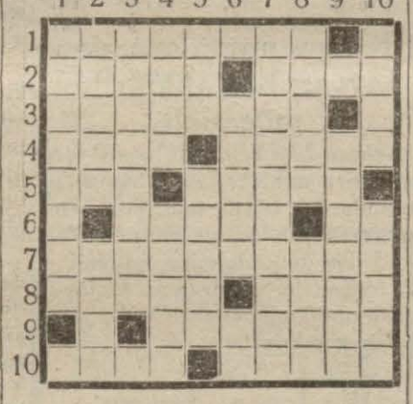

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Yenilik.
2 — İsimler - Görülen şey.
3 — Malûmatsızlık.
4 — Emniyetli - Edip kadın.
5 — Lisan - Azerbaycanlı.
6 — Tersi bir motör markasıdır - Tersi olmaktan emirdir.
7 — Ümide kapılan.
8 — Bir kedi rengi - Bir erkek ismi.
9 — Keskinleştirmek.
10 — İnce ekmek - Bir düzine.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Bombalamak, 2 — Oda, Kabare, 3 — Mahcubiyet, 4 — Cavid, 5 — Akuvarlyom, 6 — Labirint, 7 — Abidin, Asy, 8 — May, Ytam, 9 — Are, At, 10 — Ketumiyet.

ÂŞIK GARİP

Tefrika No. 135 Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

— Ya ona kavuşmadan ölürsen?...

— Kabil değil. Şahsaneme kavuşacağım. Düğün dernek yapacağım. Dilediğim gibi evleneceğim... Hasımlarımı çatlatacağım.

— Gökten melekler mi müjdeledi sana bunları?

— Evet. Şahsanemi erenler vadetti bana.

Denizciler gülüştüler. İçlerinden biri:

— İşte, Garibin ağzına bir lokma daha yaklaştı... (Sarı Susam) etrafımızda dolaştı. Keşke onu masamıza davet etseydik.

Garibin de dudaklarının ucunda hafif ve müstehzi bir tebessüm belirdi:

— Ateşle oynamanızı doğru bulmam.

— Öyle bir orospudan korkacak mıyız be?

— O bir ateştir dedim ya. Çabuk yakar sizi. Pişman olursunuz.

Hüsmen dayının gözleri dumanlanmağa başlamıştı. Garibin sözleri kulağına girmiyordu. Ellerini biribirine vurarak bağırdı:

— Sarı Susam... Biraz da bizim yanımıza gel bakalım. Türkçe bir türkü dinliyelim o hokka ağzından!...

Koço tezgâh başından batakhane yıldızına seslendi:

— Kiveli! Deniz kartalları seni çağırıyor... Haydi, koş oraya.

***

O gece acaba kimin yıldızı sönecekti?

Hüsmen dayı, Kiveliye sordu:

— Bizanslılardan kalma şarkıları çok güzel okuyorsun, Sarı Susam! Şimdi, bize de türkçe bir türkü, meselâ güzel bir deniz destanı söylemez misin?

(Sarı Susam) denizcilerin yanına oturmuştu:

— Siz fırtınalardan, coşkun dalgalardan ne kadar hoşlanıyorsunuz? Okuduğum şarkılar sizden başka herkesin hoşuna gidiyor. Fakat, sizi de memnun etmeğe çalışacağım. Hele bir kere, sofranızda bulunan Âşık Garibin hazin sesini duyayım. Onun manilerini deniz türkülerine tercih etmez misiniz?

Hüsmen, Âşık Garibin yüyzüne bakarak mırıldandı:

— Haydi bakalım, Resul! Bu iş senden başlayacak. Kendini göster. Kiveli de o zamana kadar bir iki kadeh şarap içmiş olur.

Âşık Garib, Sarı Susamı görünce ürperdi.

— O, her istediğini yaptırmağa muvaffak olan bir kadındır. İyi ki bir hükümdar karısı olmamış. Meselâ: «Bu gece Romanın yanmasını, İstanbulun kül olmasını isterim!» deseydi, bu şehirlerin hali nice olurdu?

— Benim damarlarımda (Neron) un kanı yaşasaydı, buralara düşmezdim, Garib! Ben — en büyük şahidim sensin! — herkese iyilik yapmasını seven bir insanım. Hattâ bu dakikada bile hepinize, beklemediğiniz bir iyiliğim dokunmuştur.

Hüsmen reis:

— Ey, söyle bakalım, dedi. Bu yaptığım iyilik neymiş?

(Sarı Susam) kaşlarını çattı:

— Şimdi söyliyemem. Biraz sonra anlarsınız. Bu dakikada sizi eğlendirmeğe, neşelendirmeğe mecburum. Fazla konuşmağa gelmez, uzaktan bizi gözetliyorlar.

Ve şen sesini duyurmak için, Âşık Garibi beklemeden hemen türküye başladı:

«Asma dallarının her zerresinde,
«İnsanı uyuşturan bir damla zehir vardır.
«Vücudümüzü o zehir besler..
«O zehirle imtidad eder hayatımız.

Kıvırcık saçlarını düzeltti. Şen sesile devam etti:

«Haydi içelim..
«Yaşamak için,
«Neşelenmek için,
«O zehirden içelim.»

(Sarı Susam) birden sesini kesti ve şarap kadehini eline alarak, denizcilere bağırdı:

— Ne duruyorsunuz?... Ne bekliyorsunuz?... Yarın sabah, güneşi ve dünyayı bir daha göreceğinizi size kim temin eder? Bu güzel fırsatı kaçırmanın abdallık olduğunu hâlâ anlıyamadınız mı?

Hüsmen Dayı da kadehini doldurdu:

— Haydi çocuklar! Kiveli doğru söylüyor... Yaşamak için, neşelenmek için şarap içelim. Yarın, belki bu demleri bulamayız. Bu fırsatı kaçırmıyalım. İçelim...

Hepsi birden kadehlerini doldurdular.. ve Kivelinin söylediği şarkıyı hep bir ağızdan tekrarlıyarak, şen kahkahalarla kadehleri boşalttılar.

Garib, bir aralık, bir şeyler söylemek istedi; fakat hâfızasını toplayıp davranamadı.. gözlerini kapadı:

— Ben, sarhoş olmuşum, Sarı Susam! Benden sakın bir şey isteme.

— Senden, vaktile seni istemiştim. Kendini bana vermedin.. «Tiflitse sevgilim var.» dedin. Fakat, hâlâ buralardasın! İstanbul seni büyülemiş olmalı ki, buradan bir türlü ayrılamıyorsun!

Bu sırada, Sarı Susam, Hüsmen reise döndü:

Âşık Garibi bu gece yalnız bırakmıyacaksınız, değil mi?

— Evet.. evine kadar götüreceğiz.

— Çok sarhoş olmuş. Vaktinde götürseniz, ne iyi olur.

— Ne o? Bizi kovuyor musun buradan?

— Hayır. Siz meyhanemizde ne kadar fazla kalırsanız, biz o kadar istifade ederiz.. kazancımız artar. Fakat, Âşık Garibe acıyorum. Onun sarhoşluğu çok fenadır. Vakit geçtikçe siz de sarhoş olursanız, birbirinize yardım edemiyecek hale gelirsiniz.

— Sen merak etme, Kiveli! Türk denizcileri ne kadar içki içerse içsin, rotasını şaşırmaz.. gideceği yere vaktinde gider.

Konuşuyorlardı. Birdenbire tezgâh başında bir gürültü koptu. Tavanda asılı duran büyük lâmbanın bir iskemle ile yere düşürülmesi ortalığı altüst etmişti.

Hüsmen reis derhal bıçağına sarıldı:

— Hazır olun çocuklar! Buradaki palikaryalar çok gaddardır... Karanlıkta bize kıyarlar.

(Sarı Susam) birdenbire ortadan kayboldu.

Hüsmen sadece şu sesi duydu:

— Haydi, hemen arka kapıdan kaçınız.. canınızı kurtarınız!

Hüsmenin arkadaşlarından biri:

— Yahu, dedi, tezgâh başında bir adamı boğuyorlar. Gidip kurtaralım o zavallıyı.

Hüsmen:

— Haydi yürüyün...

Diye bağırdı. Âşık Garibi olduğu yerde bıraktılar:

— Sen kımıldama buradan. Şimdi seni alıp götüreceğiz.

Âşık Garib zaten kımıldanacak halde değildi. Başını pencereye dayamış horluyordu.

Denizciler bıçaklarını çekerek tezgâh başına koştular.. kavgaya giriştiler.

Hüsmen yaman vuruculardandı. Bir atılışta iki üç kişiyi yere sererek, boğulan adamı kurtardı. Bu, otuz yaşlarında genç bir Rum balıkçısıydı. İki palikarya, balıkçının parasını vurmak için, ilkönce ortadaki lâmbayı söndürmüşler, ondan sonra sarhoş balıkçının üzerine çullanarak parasını almışlardı.

Kavga arasında (Sarı Susam) ın uzaktan sesi işitiliyordu:

«Bu gece, Tijellen'in Romaya baskın «yaptığı gecedir.
«Bu gece, gökteki yıldızlardan birinin «müebbeden söndüğü gecedir.»

Hüsmen bıçağını savururken, bu sesi duydu:

— Bakalım bu gece Koçonun batakhanesinde kimin yıldızı sönecek?

Diye söyleniyordu.

Yerde yatan balıkçıya sordu:

(Arkası var)

Tefrika No. 5

Kanlı Ressam

Pierre Louys'in L'Homme de Pourpre isimli bu büyük hikâyesi Vâ-Nû tarafından tercüme edilmiştir.

Mağlûp bir müttefikimiz?... Peki amma, bu tabloyu nerede yapmak niyetindesin?

— Atinada.

— Atina toprağında esirin hürriyete kavuşur.

— Benim irademe tâbi kalacaktır.

— Şayet kendisine esir muamelesi edersen kanunlardan korkmaz mısın?

Parrhasios, gülümsiyerek:

— Kanunlar mı?... - dedi. - Kanunlar, omuzumun arkasına attığım şu mantomun kıvrımları gibi, avuçlarımın içindedir.

Ve lâtif bir hareketle purpr ve güneş renklerine büründü.

III

Olynthien'lerin satıldıkları çarşı, önümüzde uzanıyordu.

Göz alabildiğine ve altı müvazi yolun uzunluğunca, diz boyu hizasında kalaslar konulmuştu. Esirler kalasların öte tarafındaydı. Koskoca bir şehrin ahalisi, diğer bir kalabalığın önünde işte bu suretle teşhir olunuyordu. Bir kısım insanlar maldılar; ötekiler müşteri. Seksen bin erkek, kadın, çocuk, elleri arkalarına bağlı olarak, ayakları köstekli bekliyorlardı. Ekserisi ayaktaydı. Kimbilir, hangi meçhul sahip her birini satın alıp Elen toprağının hangi esrarengiz tarafına götürecekti. Kırk tanesinin başında bir asker bekliyor ve satıcılık vazifesini görüyordu. Kalas masaların arkasında, şehir varoşlarından tedarik edilmiş hizmetkârlar esirlere icabeden su ve ekmeği tedarik için çalışıyorlardı. Bayram yerlerinde olduğu şekilde müthiş bir gürültü yükseliyordu.

Parrhasios başlıca yola girdi. Buranın iki yanında, mermer gibi vücutlarile, çırıl çıplak delikanlılar ve genç kızlar teşhir olunuyordu. En yüksek fiate satılacak olanlar bunlardı. Hayrette kaldım. Bu insanların gözlerinde hazin hiç bir ifade yoktu. Iztırabın da bir haddi varmış. Evleri yıkıldığı gündenberi artık o hadde varmışlardı. Yüzlerinde artık bariz mâna yoktu. Bu gençler, şüphesiz artık istikbalde kendilerini bekliyen âkibeti düşünüyorlardı. Kızlar belki de tatmadıkları aşkı tatacaklarını akıllarından geçiriyorlardı. Hülâsa, kaygısızlık yahut cesaretle neşeli idiler.

Etraflarında, ahali biribirlerini itiyordu. Satılık adamları muayene ediyorlardı. Bu kadar mütenevvi mal arasında müşterinin çabuk karar vermesi kolay iş değildi. Esirlerin vücutlarına temas ediyorlardı. Bacağın adalesini, derinin nerminliğini yokluyorlardı.

Sonra, öteki sergiye geçiyorlardı. Orada daha iyi bir mal var mı diye görmek istiyorlardı.

Parrhasios, biran, mevzün endamlı bir kızın önünde durdu.

— İşte güzel bir yavru! - dedi.

Satıcı derhal atıldı:

— Efendimiz! Bu kız, bütün çarşının en güzel tazesidir. Bak, ne dopdoğru endamı var. Ne kadar da beyaz. Dün on altısına bastı.

Genç kız, kendiliğinden:

— On sekiz! - diye doğrulttu.

— Yalan söylüyorsun, Dzeus hakkı için! Ancak on altısında, efendimiz. İnanma kendisine... Tarakla kaldırılmış siyah saçlarına bak. Şayed açarsa aşık kemiklerine kadar düşerler... Şu ellere, şu uzun parmaklara bak... Örekeye bile değmemiş... Kendisi senatör kızıdır.

Kız ciddî ciddî:

— Babamdan bahsetme! - dedi.

Satıcı:

— Ben söylemesem bile anlaşılır! - diye devam etti. - Bu kız, Nereide gibi güzel, kılıç gibi çalâk, ormandaki ceylân gibi tatlı. Hem de doğduğu gün nasılsa öyle bakire.

Ellerini kıza doğru uzattı.

Parrhasios, tannan asasile yeri dövüyordu.

— Bakire olduğuna ehemmiyet vermiyorum. Güzelliği elverir. Letâfetine halel getiren şu bağları çöz. Ve çabuk, elbisesini giysin. Satın alıyorum. İsmi ne?

Kız:

— Artemidora! - dedi.

— Pekâlâ, Artemidora, öğren ki, bundan sonra artık Parrhasios'un maiyetindesin.

Yavrucak, kocaman gözlerini açtı. Tereddüdle:

— Demek sen, sen şu Parrhasiossun?...

Efendisi:

— Evet! - cevabını verdi.

Ve yanındaki insanlara onu teslim ederek ileri doğru yoluna devam etti.

Sonra, bana şu izahatı verdi:

— Bu kız, lâtif bir manzara teşkil eder. Fakat onu bahsettiğim Promethe lâvhası için satın almış değilim. Boş saatlerimde açık saçık küçük tablolar yaparım da zihnimi eğlendiririm. Kendisini bunlarda model diye kullanmak üzere satın aldım.

Bir müddet daha yürüdük. Halk daha kesifleşmişti. Bu gölgesiz vadide, hele kalabalık ortasında güneşin harareti artık dayanılmaz bir hal alıyordu. Artemidora sırtına evvelâ bir tünik giymiş, sonra, göğsünün altına bir bekâret kemeri takmıştı. Başının üzerine de mavi bir örtü alıp saçlarını gizlemişti.

Arada sırada dönüp dönüp bize bakıyordu. O zaman farkettim ki, giyinirken yepyeni bir ruh da edinmişti. Yüzünün ifadesi değişmişti. Bütün bu adamlardan hangisine aid olacağını anlamak istiyordu. Kendisini biraz evvel çıplak gördüğümüzü unutmuş gibiydi. Uzun baş örtüsüyle mümkün mertebe vücudunun hatlarını gizlemeğe çabalıyordu.

Anayolun yarısından fazlasını katetmiş bulunuyorduk.

Parrhasios durdu.

— Hayır! - dedi. - Benim aradığım burada değildir. Vücudun gençliği ile alnın güzelliği birleşemez. Sağa sapalım. İkinci derecede pahalılıktaki esirler arsında aradığımı bulmam daha muhtemeldir.

Üç beş adım yürümüştük, kollarını kaldırdı ve haykırdı:

— İşte!

Merakla yaklaştım.

Gösterdiği adam, elli yaşlarında kadardı.

(Arkası var)

1941

KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI İKRAMİYE PLANI

Adet	Liralık		Lira
1	2000	=	2000.—
3	1000	=	3000.—
2	750	=	1500.—
4	500	=	2000.—
8	250	=	2000.—
35	100	=	3500.—
80	50	=	4000.—
300	20	=	6000.—

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edilirler.

Satılık köknar tomruğu

Devlet orman işletmesi Bolu revir âmirliğinden:

1 — Bolu Karacasu deposunda istifte mevcut 810 adet muadili 543/238 M3 köknar tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Ankara Orman umum müdürlüğünde İstanbul, Ankara, Bolu, çevirge müdürlüklerinde ve Boluda Devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların beher metre mikâbının muhammen bedeli 11 lira 56 kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat teminatla 3/12/940 salı günü saat 15 de Boludaki devlet işletmesi revir âmirliği binasına müracaatları. (11107)

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Nev'i	Mesahası	Depozito
C. 30	Fatih Küçük Mustafa paşa Gülcami mah. eski Camii şerif, yeni Hisar altı sokağı No. Es. 9. ye. 14 «Gülcami civarında ve Fener caddesinin ilk sokağındadır.»	1300.—	Zemin kat üzerine 3 katlı hane, 4 oda, 2 sofa, 1 tarasa, 1 hamam, 1 mutbak, 1 helâ.	36 M2	260.—
C. 36	Kuzguncuk Paşa limanı cad. No. eski 120, yeni 149. 151.	2500.—	Sahilhane zemin kat üzerine bir kattır. 1 antre, 11 oda, 3 hol, 1 koridor, 4 helâ, 1 hamam, 1 balkon.	488 M2	500.—

Yukarda adresi ve tafsilâtı yazılı gayri menkullerden:

1 — C. 30 ilk taksiti peşin geri kalan taksitleri % 8 1/2 faize tabi olmak şartile dört ve daha fazla taksitle.

2 — C. 36 peşin para ile ve açık arttırma usulü ile satılacaktır.

İhale 5/12/940 perşembe günü saat ondadır. Müzayede sırasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde taliplerin depozitolarını yüzde yirmi nisbetinde arttırmaları ve mühür kullananların mühürlerini noterden tasdik ettirmeleri lâzımdır.

İsteklilerin pey akçesi, nüfus tezkeresi ve üç kıt'a fotografla birlikte şubemiz emlâk servisine müracaatları. «10764»

Emekli, dul ve yetimlerin nazarı dikkatine

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Maaşlarını bankamıza temlik ettirmek suretile alan emekli, dul ve yetimlerin Mart - Mayıs/941 üç aylıklarının tediyatı hakkında 19. T. sani 940 tarihinde «Cümhuriyet» 20 tarihinde «Son Telgraf» 21 tarihinde «Tan» ve 22 tarihinde «Akşam» gazetelerinde neşredilen ilânların berveçhiâti tavzihine lüzum görülmüştür.

1 — Maaş sahipleri ellerinde bulunan bir devre evvel bankamızca verilmiş puslaların alt kısmında yazılı günlerde müracaat edeceklerdir. Ancak tediye saatleri ışıkların karartılması ve mesai saatlerinin değişmesi dolayısile aşağıda yazılı olduğu veçhile tadil edilmiştir.

Maaş sahiplerinin elindeki puslada:

Saati	8 - 9	arasında yazılanlara	Saat	7 - 8	arasında
»	9 - 10	» »	»	8 - 9	»
»	10 - 11	» »	»	9 - 10	»
»	11 - 12	» »	»	10 - 11	»
»	13 - 14	» »	»	11 - 12	»
»	14 - 15	» »	»	12 - 13	»
»	15 - 16	» »	»	13 - 14	»
»	16 - 17	» »	»	14 - 15	»

tediyat yapılacaktır. «11134»

AKŞAMIN KÜÇÜK İLÂNLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

3 AYDA ALMANCA — Almanya istenoğrafi, Daktilo birliğinin birinciliklerini havi, İstanbul Alman ticaret okulundan diplomalıyım. Hususi türkçe, Almanca, daktilo, almanca ticari muhaberat ve istenoğrafi dersleri vermekteyim. Ehven olan şerait için lûtfen adrese tahriren müracaat. İrfan Özturga Cağaloğlu Neşe Apt. No. 6 — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

HASTABAKICI ARANIYOR — Ameliyathane işinden anlar iyi bir hastabakıcı ile bir Alman hastabakıcı aranıyor. Tel: 20107. — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL — 1938 model Hutson Traplen marka çok iyi bir vaziyette bir adet taksi otomobili satılıktır. Maçka garajına müracaat.

HUSUSİ ELDEN — Tablo - yazı mobilya, antika eşya satın alınır. Vasıta kabul edilmez mektupla müracaat. Beyoğlu posta kutusu 2163 — 12

OKAZİON — Güzel bir Alman piyanosu satılıktır. Kadıköy, Yeldeğirmen sokak, Ali Rıza ap. No. 31. Her gün sabahtan saat 2 ye kadar kabul edilir. — 1

SATILIK PİYANO — Şık bir Alman piyanosu ucuz fiatle satılıktır. Taksim Tarlabaşı Yağhane sokak No. 50 — 1

SATILIK KONSER PİYANOSU — Viyena markalı yepyeni bir halde bir konser piyanosu çok ehven bir fiatle satılıktır. Müracaat Telefon 44444 — 1

SATILIK OTOMOBİL — Az kullanılmış ve hiç tamir görmemiş 937 modeli Opel markalı bir otomobil satılıktır. Talip olanlar Galatada Voyvoda caddesinde Nur handa 7 numarada Horen Mirik oğluna müracaat.

4 — Kiralık - Satılık

FENERYOLUNDA — Bağdad caddesinde yedi buçuk dönüm gayet mükemmel mamûr çamlarla muhat bahçesi olan konforlu, 12 odalı birinci katı kârgir olan munzam köşk satılıktır. Bedeli 30,000 liradır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010. — 2

VANİKÖYÜNDE — Çok güzel iki katlı mükemmel bahçeli bir yalı 5000 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010. — 2

AYDA 12 LİRAYA — Kadıköyünde Çilek sokağında muntazam kârgir konforlu bir ev dahilinde ikinci katta müstakil iki oda bir hol kiralıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010. — 2

BYÜKADADA — Beton modern bütün konforu haiz beş daireli bir apartıman satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 numara Emlâiş. Telefon: 49010. — 2

DEVREN SATILIK BAKKALİYE DÜKKÂNI — Taşraya gitmek dolayısile işlek bir yerde telefonu bulunan tütün ve rakı satan bir dükkân acele satılıktır. Beşiktaş Şair Nedim caddesinde 96 No. ya telefon: 42383

KİRALIK APARTIMAN — Beş oda bir sofa havadar ve tamamen aydınlık orta kat apartıman. Kira bedeli 25 lira. Adres: Aynalıçeşme, Emincami. Samancı Ferhad sokak 37 - 39 numaralı Selim ve Ayşe apartımanı. —

KİRALIK APARTIMAN — Şişli, Kodaman sokağında 134 No. apartımanda 5-6 odalı, açık, ferah apartımanlar kirabktır. Su, elektrik, havagazı banyo. Görmek için yerinde. Mü. Galata, Nur han No. 13 Telefon: 43265 . — 4

KİRALIK GÜZEL BİR HANE — Küçük bir ailenin ikametine müsaid denize nazır bahçe içinde mazbut kârgir bir ev kiralıktır. Üsküdarda Sultantepede Susuzbağda iki No. lı eve müracaat. — 1

12800 LİRAYA ACELE SATILIK APARTIMAN — Kurtuluş çifte fırın tramvay istasyonu çifte fırınların hemen arkasında yeni en son sistem gömme banyoları her türlü konforu havi üç katlı üçer oda bir salon iradı 1020 lira. — 1

SATILIK EV — Çanakkale Cevadpaşa mahallesinde kâgir ev satılıktır. Ayni mahallede Hamam sokak 12 numarada bay Mehmede müracaat. — 8

BİR ODA ARANIYOR — Beyoğluna yakın bir semtte mobilyeli veya mobilyesiz bir oda aranıyor. Kalorifer olması şarttır. Lûtfen Beyoğlu posta kutusu 2023 numaraya yazılması.

7 SENE TAKSİTLE SATILIK EV — Tünel civarında yazıcı caddesinde Seraserci sokağında 9 numarada kâgir, 9 oda, her katta iki oda mutfak, elektrik terkosu vardır. 50 lira kiraya mütehammildir. Bedeli için 1600 lira peşin alınacak 7 sene taksiti faizsiz 3400 lira borcu devredilecektir. Evkafı yoktur. Hâlen badana ve boyası yapılmaktadır. Serbestçe gezilebilir. Almak isteyenlerin içinde kapıcı Recebe müracaatları.

DEPO ARANIYOR — Harbiye, Şişli ve Kurtuluş civarında sağlam, rütubetsiz bir mahzen depo olarak kullanılmak üzere aranmaktadır. Böyle deposu olanların posta kutusu 1410 adresine mektupla müracaatları.

BEBEKTE — Robert Koleje yakın, üç odalı bir ev, çok ucuz fiatla devren kiralıktır. Akşam'da «R. B.» rümuzuna müracaat. — 1

ACELE SATILIK HANE PAZARLIKSIZ 1000 LİRA — Dört oda, iki sofa, bir mutfak, bir taşlık, iki helâ, bodrum, kömürlük, kuyu, bahçe ve çeşitli meyva ağaçları, Edirnekapı Sarmaşık Tekke sokak numara 7. — 1

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

Ş. K. — M. A. — K. M.
P. S. — M. S. H.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur

«AKŞAM» neşriyatı
ROMANLAR

		Kuruş
Küçük İlânlar	Vâ-Nû	75
Kıvırcık Paşa	Sermet Muhtar	75
Deli	Selâmi İzzet	30
Yalı Çapkını	Burhan Cahit	30
Bu perdenin arkasında	Z. I.	40
Düğün gecesi	Burhan Cahit	100
Sumer Kızı	İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	İskender Fahreddin	80
Pembe maşlahlı Hanım	Sermet Muhtar	70
Bir kadın geçti	Selâmi İzzet	20
Devler kaldırımı	Halit Fahri	75
Aşk fırtınası	Muazzez Tahsin	50

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilât kuponu

Doktor
Bahaddin Lûtfi Varnalı
OPERATÖR ÜROLOG

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yalları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşısında, Emir Nevruz sokağı, Panaiya aprt. No. 2. Tel. 42203

Titaret Vekâleti müfettiş muavinliği imtihanı

Teftiş Heyeti Reisliğinden:

Teftiş Hey'eti kadrosunda münhal müfettiş muavinlikleri için 20 ikinci kânun 941 tarihinde müsabaka imtihanı yapılacaktır. İmtihanda muvaffak olanlar 35 lira asli maaşla müfettiş muavinliğine tayin olunacaklardır. Müfettiş muavinliğinde bilfiil çalışmak suretile bir terfi müddetini dolduranlar yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak oldukları takdirde mevzuat dairesinde münhal müfettişliklere tayin olunurlar.

Aranılan şartlar şunlardır: Memurin kanununun 4 üncü maddesinin (A, B, C, V, Z) fıkralarında yazılı olanlara ilâveten aşağıdaki şartları haiz olmak lâzımdır:

A) Siyasal Bilgiler Okulundan veya Hukuk veya İktisat Fakültesinden veya Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi gibi meslekle alâkalı yüksek mekteplerin birinden veya bunlara muadil derecedeki ecnebî mekteplerinden mezun olmak; B) İmtihanın açıldığı senenin ikinci kânunu iptidasında otuz yaşını geçmemiş olmak; C) Sıhhî vaziyeti iklim tebeddüllerine ve her nevi yolculuk zahmet ve meşakkatlerine dayanmağa müsait olmak; D) Yapılacak tahkikat neticesinde sicil ve seciyesi itibarile mesleğe alınmasına mâni bir hali bulunmadığı anlaşılmak; E) Hiç bir suretle hapisle mahkûmiyeti bulunmamak;

İmtihana talip olanların 20/birinci kânun/940 tarihine kadar Tiret Vekâleti Teftiş Hey'eti Reisliğine istida ile müracaat etmeleri ve istidalarile birlikde aşağıda yazılı vesaik ve malûmatı göndermeleri lâzımdır:

I — Nüfus hüviyet cüzdanı (asıl veya tasdikli sureti) ve ikametgâh adresi; II — Tercümeihal hülâsası (talibin kendi el yazısile yazılmış olacak. Memuriyette bulunanlar müddet ve sureti hizmetlerine dair resmî vesikaları, müesseselerde bulunanlar oradan alacakları bonservisleri raptedeceklerdir); III — Askerlik vesikası. IV — Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesi; V — Yukarıda (C) fıkrasında yazılı sıhhî şartı haiz olduklarına dair hükûmet tabibi raporu.

Talipler tahriri ve şifahi olmak üzere iki imtihana tâbi tutulacaklardır. Tahriri imtihanlar Ankarada Ticaret Vekâleti binasında Teftiş Hey'eti Reisliğinde ve İstanbulda Dördüncü Vakıf hanı üçüncü katta Ticaret Vekâleti Teftiş Hey(eti salonunda icra edilecektir.

Tahriri imtihanlarda muvaffak olanlara şifahi imtihanın mahal ve tarihi ayrıca bildirilecektir.

İmtihan programı:

İktisat ilminden: İstihsal, tedavül, inkisam ve istihlâk bahisleri;

Ticari hesaptan: Taksimi mütenasip, basit ve mürekkep faiz, iskonto, faizli hesabı cariler;

Ticari usulü defteriden: Ticari muhasebe hakkında nazari ve ameli malûmat;

Hendeseden: (Satıh ve hacim mesahaları);

Finans ilminden: Bütçe (bütçenin ihzarı, tasdiki, tatbiki ve kontrolu) ve vergiler (vergi nazariyeleri, vasıtalı ve vasıtasız vergiler) hakkında umumî malûmat;

Hukuk ilimleri zümresinden: İdare hukuku (Vilâyetler idaresi, Devlet Şûrası, memurin, memurin muhakemat kanunları ile Ticaret Vekâleti teşkilât ve vezaifine dair olan kanun), ceza hukuku (ceza kanununun «Esaslar» başlıklı birinci kitabı ile ikinci kitabından devlet idaresi ve âmmenin itimadı aleyhine işlenen suçlara ve mal aleyhindeki cürümlere müteallik hükümleri), ceza muhakemeleri usulü hukuku (kanunun vazife ve salâhiyet bahisleri ile tahkikat usullerine müteallik hükümleri), ticaret hukuku (kara ticaret kanunu), medeni hukuk (kanunu medeni), (Başlangıç) ve borçlar kanununun umumî hükümlerile icar, hizmet kefalet akitleri ve müruru zaman hükümleri hakkında umumî malûmat);

Coğrafyadan: Türkiyenin tabii ve iktisadî coğrafyası;

Ecnebi dillerden: Fransızca, İngilizce, Almanca ve İtalyancadan biri. (10977) (7942)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Semti	Mah.	Sok.	No. su	Nevi	Aylığı
Galata	Karaköy	M. Ali paşa han	53	Oda	12

Yukarıda yazılı oda 31/5/941 gününe kadar kiraya verilecektir. İhalesi 27/11/940 çarşamba günü saat 14 de yapılacağından isteklilerin % 7/5 pey akçelerile birlikte mezkûr gün ve saatte idaremiz akarlar mümeyyizliğine müracaatları. (10927)

Satılık köknar tomruğu

Bolu Devlet orman işletmesi revir âmirliğinden

1 — Bolu Karacasu deposunda istifte mevcut 2692 adet muadili 1641/557 M3 köknar tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3— Tomruklara ait satış şartnamesi Ankara orman umum müdürlüğünde ve İstanbul, Ankara, Bolu çevirge müdürlüklerinde ve Boluda devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların muhammen bedeli 11 lira 56 kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey kçesile 4/12/940 çarşamba günü saat 15 de Boludaki revir âmirliğine müracaatları. (11156)

Dr. İhsan Sami
Öksürük Şurubu
Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır.
Herkes kullanabilir.

Satış Deposu:
RİKARDO LEVİ Halefi
PİLİPPO LEVİ
Havuzlu Han No. 1 İstanbul

Çocuk anaları — Babaları!
«Yavruma ne hediye vereceğim.» diye artık düşünmeyiniz. İşte emniyetle seçebileceğiniz güzel hediyeler

Çocuklara Coğrafya kıraatleri
Yazan: Faik Sabri Duran
50 kuruş

Tarih öğreniyorum
Yazan: Ahmed Refik 30 Kr.
Tevzi yeri: AKŞAM matbaası
Tel. 20681

Yüzde 20 tenzilât kuponu
Bu kuponu kesip sipariş mektubunuzla gönderirseniz kitap fiatlerinden yüzde 20 tenzilâta hak kazanırsınız. Sipariş bedelini o suretle hesap ederek gönderiniz!

QUINA LAROCHE

Doktorlar tarafından tavsiye edilen bir kuvvet ve sıhhat eksiri olduğu gibi sıtmaya karşı müessir bir ilâçtır.

Lezzeti hoş olan

QUINA LAROCHE

en mükemmel üç nev'i kınakına'nın başlıca unsurlarını havidir,

Zayıflık, kuvvetsizlik, iştihasızlık, hazımsızlık ve nekahat hallerinde de Doktorlar tarafından mükemmel bir kuvvet ilâcı olarak tavsiye edilmektedir.

GALATA PERŞEMBE PAZARI YOĞURTÇU HAN 3 VE BANKALAR CAD. 47-59

MARVIN

İSVİÇRENİN PRESİZYON SAATİ

Başlıca vilâyetlerde Acenta aranıyor

Bronşitlere KATRAN HAKKI EKREM

Hacı Bekir mamulâtı

Ağza alındığı zaman ayrı bir hüviyeti olduğunu derhal belli eder.

Maarif Vekilliğinden:

3803 sayılı konuna göre Samsunun Lâdik kazasının Akpınar mevkiinde açılan köy enstitüsü için yaptırılacak binaların avan projelerile vaziyet plânlarının hazırlanması işine aid müsabaka tarihinin görülen lüzuma binaen 30/1/1941 tarihine kadar temdid edilmiş olduğu ilân olunur. (10972)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 2200 lira olan 4000 adet 24/26 volt 15 Vatlık çift kontaklı normal bayonet opal vagon ampulü 6/12/940 cuma günü saat 15 de açık eksiltme usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (165) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları hamilen aynı gün eksiltme saatine kadar komisyonda isbatı vücut etmeleri lâzımdır.

Şartname Ankarada Malzeme dairesinde, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinde, İzmirde İzmir mağazasında görülebilir. (11057)

İstanbul Belediyesi ilânları

Karaağaç müessesatı cümle kapısı karşısında kâin 60 numaralı Bağırsakhane iki sene müddetle kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Senelik muhammen kira bedeli 6000 lira ve ilk teminat mikdarı 900 liradır. Şartname Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 5/12/940 perşembe günü saat 14 de daimi encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına ait ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte daimi encümende bulunmaları. (11027)

★

Beykoz Bozhane yolunun 1+400—12+600 kilometreleri arasına ham taş ihzarı işi eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 9816 lira ve ilk teminatı 636 lira 20 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 28/11/940 perşembe günü saat 14 de daimi encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ihale tarihinden 8 gün evvel Vilâyet Nafıa müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 940 yılına ait ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte daimi encümende bulunmaları. (10788)

★

Yıllık kirası	İlk teminat 1-senelik	
84,00	6,30	Unkapanında Yavuzsinan mahallesinin Zeyrek sokağında 5 numaralı dükkân (1 ilâ 3 sene müddetle).
60,00	4,50	Galatada Mahtum meydanı sokağında kâin baraka (1 sene müddetle).

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat mikdarları yukarda yazılı gayri menkuller hizalarında gösterilen müddetler için kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 6/12/940 cuma günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektuplarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (11042)

Bir Komprime hayat karşılığıdır.

En sıkışık zamanda size en büyük yardımcıdır. Kalori, gıda, lezzet ve nefaset bakımından tatmin edici mahiyeti ve yüksek evsafı haizdir Mercimek, bezelye, buğday ve sair çorbalık komprimelerimizi her yerde bulabilirsiniz.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI

M. NURİ ÇAPA Kuruluş tarihi: 1915

Sizi saadete Götüren

PUDRA RENGİNİZ HANGİSİDİR?

On kadında Dokuzu fena renkte pudra kullanır

Fena renkte bir pudra, yüzünüze «makyajlanmış» ve çirkin bir manzara verir ve sizi daha yaşlı gösterir. En muvafık rengi bulmanın yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi Tokalon pudrasının yeni ve cazip renklerile yapınız. Bu yeni renkler gayet modern «Chromoscope» makinesi sayesinde karıştırılmıştır. Sihrâmiz bir göz, hemen kusursuz bir itina ile renkleri intihap eder ve artık «makyajlanmış» manzaraya nihayet verir. Cilt ile gayet güzel bir tarzda imtizaç eden bu pudra, âdeta tabiî gibi gösterir. Tokalon pudrası hususî bir usul dahilinde «Krema köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede bütün gün sabit kalır ve ne yağmur ve rüzgârdan, ne de fazla terlemeden kat'iyyen müteessir olmaz. Hemen bugünden Tokalon pudrasını tecrübe ediniz. Teninizin güzelleşeceğini göreceksiniz.

Türk Ticaret Bankası A. Ş. Adapazarı Şubesinden:

BEDELİ BEŞ SENELİK TAKSİTE VE % 5 FAİZE TÂBİ OLMAK ŞARTLARİLE SATILACAK EMLÂK

— Satış günü 11 Birincikânun 1940 ÇARŞAMBA günüdür —

Banka K.No.	Tapu No. Sahife	Tapu No. Cild	Tarihi	MEVKİİ	NEV'I	Hisse mikdarı	HUDUDU	Muhammen kıymeti TL.	Teminat akçesi TL.
1	122	132	30.3.936	Adapazarı Bakırcılar çarşısı	Kârgir bir mağaza müştemilâtı	Tmamen	Sağı, önü yol. Solu Çilingiroğlu Beyros mağazası, arkası: Halis dükkânı.	3.000.00	600.00
5	61	21	22.8.932	Çarıkuru	Değirmen	28/42	Canibi yemini tariki âm, canibi yesarı değirmen bendi, arkası Bozoğlu Hasan tarlası, cephesi tariki âm.	600.00	120.00
6	94	26	20.9.933	Hendek Dereboğazı mahallesi	Nev'i iki dükkânı havi kârgir bina	Tamamı	Yemini H. Mehmedin kahvesi, yesarı H. Ahmet dükkânı, arkası H. Mehmet dükkânı, cephesi tariki âm.	3.000.00	600.00
14	64	135	22.4.939	Adapazarı Tıcılar mahallesi	Hane ve bahçe		Sağı: Saraç Ahmet usta hanesi, solu: Hacı Cumalı Ahmet hanesi, arkası: Hatice ve Emir Ali hane bahçeleri, önü: Tariki âm.	4.500.00	900.00
32	44	153	13.4.937	Adapazarı Erenler caddesi	Üç oda, bir sofalı ahşap ev	»	Sağı: Camii şerif avlusu, solu: Tariki âm, Arkası: Mezarlık ve Vehbi tarlası, önü: Triki âm.	400.00	80.00
38	30	153	24.5.937	Adapazarı Papuççular mahallesi	Tarla	»	Şarkan: Mete Hüseyin bahçesi, garben: Tariki âm ve Hasan Hüseyin ve İsmail tarlaları, şimalen: Ahmet Cemal ve Mustafa hane ve bahçeleri, cenuben: Emir Ali oğlu İsmail tarlası.	400.00	80.00
47	—	—	9.6.930	Düzce Şerefiye mahallesi	Kârgir tahtanî iki dükkân ve bir kahvehane ve fevkanîsinde altı oda, zahrında ahşap hane ve ahır.	»	Yemini: Çarşı tariki, yesarı: Mukaddema Raufun nalbant dükkânı halen Rauf tarafından inşa olunup Yusuf Ziyaya ferağ olunan Trabzon oteli, arkası: Hacı Kara Mustafa evlâtları Ferhat ve Mansur ve Maksut dükkânı, cephesi: kazaya giden şose yolu.	15.000.00	3.000.00
48	—	—	30.3.933	Düzce Çilmi köy Çay mevkii	Tarla	»	Şarkan: Lâz Hasan zade Hakkı tarlası, garben: Uzun oğlu Molla Mehmet bini Abdullah tarlası, şimalen: Tariki âm, cenuben: Hendek.	100.00	20.00
49	—	—	30.3.933	Düzce Çilminin Hatip köyü	Tarla	»	Şarkan: Celâli oğlu Ali Cemal bini Ahmet tarlası, garben: Hendek, şimalen: Sarı Ömer oğlu Osman bini Ömer tarlası, cenuben: Tariki âm.	500.—	100.00
56	46	45	28.4.938	Düzce Camiikebir mahallesi İstanbul caddesi Zahire pazarı	Kârgir kıraathane	»	Sağı: İstanbul caddesi, arkası: Bu mülkün evvelce istifade ettiği hususî yol, solu: Bu mülkün istifade etmediği hususî yol, önü: Umumî yol.	2.500.00	500.00

1 — Yukarıda mevkii ve hududları yazılı gayri menkuller, bu hususta tanzim edilmiş bulunan şartnamesine tevfikan, açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Satış şube binasında 11 Birincikânun 1940 tarihne tesadüfeden ÇARŞAMBA günü saat ondda toplanacak olan satış komisyonu huzurunda icra olunacaktır.

3 Satış bedelinin dörtde biri peşin ve bakiyesi beş senelik taksite ve % 5 faize tâbi olmak üzere, Bankaca hazırlanmış bulunan mukavelenamesi mucibince, veresiyedir.

4 — Arttırmaya iştirâk edecekler içinde mühür kullananların mühürlerini Noterden tasdik ettirmeleri şarttır.

5 — Arttırmaya iştirâk edecekler teminat akçelerini (Nakid, Devlet tahvili, Banka teminat mektubu olabilir) muayyen gün ve saatinden evvel Satış Komisyonuna tevdi etmeleri ve hüviyet cüzdanlarını yanlarında bulundurmaları lâzımdır. Müzayede esnasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde taliblerin depozitolarını nisbet dairesinde tezyid eylemeleri icabeder.

6 — Fazla malûmat almak ve şartname ile taksite tabi bedel için imzalanacak mukavelenameyi görmek isteyenler şubemizle, Bankamızın Ankara ve İstanbul şubeleri müdürlüklerine müracaat edebilirler.

7 — İşu ilânda yazılı gayri menkullerin müzayedesine iştirâk edenler, şartnameyi ve borç mukavelenamesini okumuş ve münderecatını kabul etmiş sayılırlar.

8 — Komisyonun vereceği ihale kararı Umum Müdürlüğün tasvibile muteber sayılacaktır.